TESTPÉLDÁNY

debreceni

független Ujság

politikai napilap

VASÁRNAP, 1933 JULIUS 9. XXXI. ÉVFOLYAM 153. SZÁM. 20 FILLÉR

előfizetési ár: egész évre 26.– félévre 14.– negyedévre 7.– egy hóra 2.40 pengő. Külföldre annak a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas lajos

felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság független politikai napilap — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. — Telefonszám: 13-52

Közbeeset

Bussines is bussines. Az üzlet: üzlet. Ez a nagykapitalizmus Amerikából Európába átszármazott jelszava. De vannak üzletek, amelyek nem egyszerü üzletek, hanem becstelen, aláváló, elvetemedett harácsolások. Vannak üzletek, amelyeket nem szabad, nem lehet lebonyolitani, hiszen a pénzszerzési vágyra is féket kell, hogy tegyen az erköles, a hazafiasság, az emberségesség.

A Standard rádiógyár oláh üzlete nem egyszerü bussines, hanem hazaáruló bussines. Eckhardt Tibor okosan tette, hogy a parlament nyilvánossága előtt rántotta le a leplet a százegyféle állami kedvezményt élvező dusgazdag gyár „seftjéről", amelynek hatalára ököbe szorul a keze minden jó érzésü magyarnak. A Standard egy tál lencséért eladta a nemzeti önérzetet és vállalkozott arra, hogy magyar mérnökök, magyar munkások produktumát adja kölcsön az oláh revizióellenes gyüléseket rendező komitének. A havasokból napidijért lezuduló ittas móc tömeget a Standard hangszóróinak segitségével uszitották a magyarság ellen Szatmár, Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Brassó uccáin a soviniszta oláh demagógok. És amikor vége lett a vásárnak, mikor a feldühitett móc horda magyar falvakat feldúlva hazavonult a magyarellenes gyülésekről, mikor a Standard hangszóróira már nem volt szükség, akkor a pesti gyár vámmentesen akarta visszaszállittatni a magyarnyúzó szónokok hangját százszorosra erősitő készitményeit.

Eddig mindig azt hittük, hogy a legmerészebb szemtelenségnek is van határa. A Standard eljárása után be kell látni, hogy tévedtünk.

Bussines is bussines. Az üzlet: üzlet.

A solymári bánya külföldi nagytőkések tulajdona. Külföldi kapitalistáké a bánya és a haszon, a magyar bányászoké pedig az éhbér és az örökös halálveszedelem.

A külföldi tőkés — aki talán sohse járt még erre — azért fektette be nálunk a pénzét, mert keresni akar. Ez rendben is van. De vannak törvények, amelyek védik a munkást. Ez is rendben van. A bányász foglalkozása a legveszélyesebb valamennyi foglalkozás között. Ez is rendben van. De az épenséggel nincs rendben, hogy a borzalmas solymári bányaszerencsétlenség után megindult vizsgálatnak már a kezdeti stádiumában is meg lehet állapitani, hogy a bánya vezetősége elmulasztott sok olyan munkásvédelmi intézkedést betartani, amiket a törvény világosan előír. Spóroltak. Ha a törvény irott parancsa szerint jártak volna el: bizonyos befektetésekre lett volna szükség. Tehát kisebb lett volna a profit. A történtek pedig bebizonyitották, hogy Solymáron nem a profit lett kevesebb, hanem az emberélet.

Bussines is bussines? Persze. Az üzlet: üzlet. De vannak üzletek, amelyek után nem profit jár, hanem fegyház, vagy kötél.

Isten áldásából a parasztnak is maradjon valami!

Egy lelkesülő, kedves barátom megható szinekkel festette előttem a hatást, amit reá tett egy vidéki gyülés panasza a paraszt romlásáról. — Keserüen panaszkodott, hogy a nagy nyomoruságtól a parasztság testileg és szellemileg korcsosodik el. Éhség és betegség pusztitja sorait s akik megmaradnak, azok sem lennének igazában alkalmasak arra, hogy a nemzet legterebélyesebb, őserővel tele néposztályának továbbplántálói legyenek. Könnybe lábbadt a szeme az én barátomnak, amikor ezeket a szörnyüségeket elmondta és igazán kétségbe esett rajta, hogy mi lesz a sorsa a parasztnak, ha nem jön azonnali segitség, kulturáló és felvilágositó munka, anyagi gyors rendbehozatal ,szóval ha nem alakitunk át pár év alatt mindent jobban és gyökeresebben, mint alakitotta a magyar viszonyokat tiz évszázad. Arra az ellenvetésemre, hogy a békés fejlődés utján nem is képzelhető el sürgősen ilyen nagy átalakulás, türelmetlenül azzal felelt, hogy ha lassan és békesen nem lehet, meg kell változtatni a viszonyokat másként, azonban a nemzet élete megköveteli, hogy a parasztot nagy nyomoruságából kulturmagaslatra emelő munkának nem szabad késnie . . .

*

Én is azt mondom, hogy meg kell kezdődnie, de mindazokat az ifju és lelkes honfitársaimat, akik türelmetlenül égnek a testvérüknek megismert paraszt sorsának jobbraforditásáért, legyen szabad arra figyelmeztetnem, hogy ebben az országban sohasem volt valami jó dolga a parasztnak, — legfeljebb a népszinmüvekben — s éppen ezért tulságosan gyors kulturáló munka, vagy nagyon gyorsan emelő anyagi segitség, éppen ugy megártana neki, mint a hosszu ideig tartó koplalás után a bőjtölőnek az első ételül adott töltöttkáposzta.

Tessék csak ugy visszagondolni ezer év távlatára. Az alighogy megtelepedett pásztornép, vagy harcosnép szolgáinak nem lehetett könnyü alkalmazkodni az uj urakhoz. Aztán egyre visszatérve periódusonként, jöttek a háboruk, szörnyü inségekkel, nagy gazdasági válságokkal, amelyekből a nép felett uralkodó nemes urak csak ugy tudtak kivezető utat találni, hogy ujra, meg ujra szoritottak egyet az alájuk vetetteken. Igy jött el a Dózsa-lázadás, amely századok felgyülemlett keserüségének nyitott utat, de nem tudta megváltani a századok során egyre nehezebb sorsba vetett népet. Aztán ismét változtak az idők, jöttek a harcok a nemzet szabadságáért s a harcokhoz nemcsak a katonát adta az inséges paraszt, hanem a katona alá a lovat s mindkettőjük eltartását is. Pedig olyan nagy volt a nyomoruság, hogy Bocskay István nem találta a vermekbe rejtezkedett hajdukat, akiket csak a vezető kürthangja csalt elő veremlakásukból. És hogy a paraszt sorsa ezután sem változott rózsásra, bizonyság rá az az imádat, amellyel Kossuthot még ma is bálványozzák, mert az „urdolgát", vagyis a robotot megszüntette s tulajdonába adta a parasztnak a zsellérföldeket.

*

A parasztnak ma nincs ennivalója? Dehát mikor volt bőségben?

Tessék csak kimenni a falvakba s meghallgatni, hogy mit mondanak öreg emberek a regi időkről. Elmondják, hogy a földesur hust, szalonnát csak akkor adott a parasztnak, amikor jó erőt kivánó munkával láthatta el. Ha nem tudott neki munkát adni s a paraszt robotnapjait ott ülte végig a nemesudvar farakásain, kivette a „kaszáslé"-ből a sonkacsülköt ezzel, hogy:

— „Lét a parasztnak!"

Csak a vékony levet, mert ugysincs munka, amelyikben a bő táplálás hasznát lefölözni engedné a dolgozó paraszti test . . .

*

Igen, nem volt nagy az átalakulás, ma is igen rossz a paraszt sorsa és nagyon nehéz, gondos az élete, de hol vagyunk ma már ettől a szellemtől, ettől az emberiességtől légmentesitett, érzéstelen és könyörtelen időtől, midőn a magyarság nemzetnek számitó részének idegen volt a paraszt.

Ám nem erről akarok beszélni, nem a mai viszonyokat akarom feldicsérni, hanem a visszatekintés kapcsán arra mutatnék rá, hogy sokkal edzettebb fajta a magyar paraszt, semhogy pár évi nyomoruság elkoptathatná. A baj elég nagy, a segitési munka épp elég sürgős, de annyira talán mégsem késtünk el, hogy elveszett volna a paraszt testi-lelki életereje.

A magyar paraszt nagyszerüsége éppen abban van, hogy természete, alkata viharálló, szenvedésnek, robotnak nem engedő. Csodálatos ellenállóképességének tulajdonitható, hogy kitünő katona s hogy nem veszti el fejét. Nem csügged könnyen, ez onnan van, hogy évezreden át ősei a legnehezebb idők türéssel kibőjtölésére voltak szokva. Nélkülözés és betegség ezer éven át nem korcsositotta el, testileg és szellemileg nem satnyult el hát most sem, pár szomoruan nehéz és egyre szégyenletesebben inséges esztendő után sem. Azt kell hinnünk, ismerve ezt a nagyszerü emberfajtát, nem tesz helyre hozhatatlan kárt benne még az sem, hogyha békésen, türelemmel toborozzuk, inditjuk magasabb kulturális szinvonal felé, nem lenditjük egyszerre az inségből a jómódba . . .

*

Ami igen ajánlatos, mert a paraszt igy nem vesziti el a fejét. A paraszt igy sem müveletlen, ismereteinek az a tárháza, amelyre szüksége van, átlekinthetően rendezkedik el koponyájában. Az esze éles, intelligenciája fogékony, egy nemzedék földturása után a másik már a tudomány és a kultura legmagasabb ormain képes az elhelyezkedésre, meg tudja vetni a lábát. És épp ezért a magyar parasztnak azt kell megengedni, hogy a maga módján boldoguljon. Azzal a kitartással, amellyel dolgozott oly sok századon át másnak, hagyni kell őt: dolgozzon magának. Adni kell a munkásságának teret, hogy maga tudja boldogitani magát, hogy a kulturához ő maga emelje fel a fejét. Adjanak neki földet, mert a gyomra és az esze éhségénél csillapithatatlanabbul üzi, gyötri őt az a nagy éh-

ség, amelyet keltett benne az ezer évi földmunka, melyet abban a tudatban végzett, hogy a föld nem az övé...

Ez az éhség az, ami inatszakitó munkára, a szent önfeláldozására és a kárhozott büneire viszi a magyar parasztot. Adjanak neki földet, hadd lakjon jól vele és aztán, ha jóllakott, emelje fel a fejét a kultura felé.

*

Tessék csak visszagondolni a háborura és az azt követő esztendők nagy mezőgazdasági konjunkturájára! Jót tett vajjon a parasztnak akkoriban, hogy szakasztókosárral vitte haza a vásárról a bankót? Odaadták neki a pénzt, a jómódot, anélkül, hogy megtanitották volna, hogy éljen vele. Ő tehet róla, hogy selyemharisnyára, otkolonyra költötte a lánya, akinek jó volt addig mezitláb is járni az áldott földön s szagositónak mindennél jobban izlett a zsálya illata? Akkor kellett volna adni alkalmat földvásárlásra, berendezkedésre a parasztnak, kellett volna adni neki a pénz kiélésére olyan módot, ami után mindig áhitozott, akkor most nem érezné ilyen sulyosnak a nyomoruság igáját. És mennyivel gazdagabb volna! És mennyivel több gyerek szaladgálna már a poros falusi uccákon! És milyen szomoru, hogy ma nincs meg a betevőfalat sem.

Mennyit mulasztottunk ,hogy nem juttattuk akkor elég földhöz a parasztot! Hogy nem csináltunk annyi önálló s önfentartásképes parasztbirtokost, amennyi csak vállalkozott volna! Mert akkor lehetett volna, a háboru után, mert a mezőgazdaság jövedelmező évei ezeket az uj parasztbirtokosokat ragasztották volna meg erősen. Akkor ma a nemzetnek biztosabb jövedelme s a falunak kevesebb munkanélkül sanyargó nyomorgója lenne.

Hej, sokat veszitettünk, hogy nem tanitották meg a parasztot: mire kell költeni, mire kell takaritani a jövedelmező években.

*

De azért oly sokat nem mulasztottunk, hogy békés fejlődéssel ne lehetne segiteni a paraszton. Néhány évi nyomoruság el nem sorvasztotta sem testét, sem lelkét. Nézzék meg csak, hogy dolgozna, ha egy kis birtokot adnának a talpa alá! Az ő földjét!

Azt hiszem, más vágya alapjában nincs is, minthogy dolgozni engedjük őt. Viszont bizonyos: azon kell lennünk, hogy minden egyéb álljon a földeken folyó munka szolgálatában. Azt kell látnia ,hogy nem értéktelen a munkája s hogy azokat a szerszámokat, amelyekre szüksége van, a tisztességes, egyszerü ruházatot meg is tudja vásárolni kezemunkájának gyümölcséből. Most, Isten áldásából, 25 millió métermázsa buzatermésünk igérkezik, vagyis jónéhány millióval több, mint amennyire számithat középszerü termés idején a magyar nemzetgazdaság. Ára is jó lesz talán a buzának. No, nem 30 pengős, hanem az eddiginél mégis magasabb. Most tessék tehát gondoskodni róla, hogy a magyar föld terméséből, Isten áldásából, a parasztnak is maradjon valami. Ugy kell az egész nemzet közvéleményének látnia ezt a kérdést: közérdek, hogy álljon végre három-négy év után lábra a paraszt, tudja megvásárolni azt, ami szükséges volt neki már három inséges éven át. Ennek a meggondolásnak engedjen utat az agrárolló. Vehessen nagy, szabad lélekzetet a paraszt melle, hogy az életet tápláló oxigén áradjon át az egész nemzettest minden részébe. Adóvégrehajtó és bankadósság, meg kamat, három inséges év után engedjen egy kis erőtartalékolásra alkalmat a parasztnak. Hadd legyen a falu ismét vásárlóképes. Azt a törlesztést, kamatot behozza majd az ipar és kereskedelem, amely a paraszt vásárlásai nyomán adózóképesebb és kamatfizetésre készségesebb lesz.

Isten most különleges áldásával áraszt egy kis bőséget a magyar földre. Hadd maradjon ebből a földmüvesnél annyi, amennyi csak lehet, teste táplálására, ruházkodására és a fölkészülésre ,hogy földéhsége kielégitésére legyen ereje is, ne csak vágya. S aztán a pihent parasztnak adjunk lehetőséget földszerzésre, lehetőséget, hogy a maga munkás utján induljon fejlődés és szaporodás felé...

Ez az egyetlen mód, ahogy segiteni lehet rajta és rajtunk!

THURY LEVENTE.

Soha ilyen olcsón

CIPŐT

nem vásárolt.

NEUMANN MIKSA

cipő üzletét áthelyezi

Költözködés miatt olcsó árusitás! • Ragadja meg az alkalmat

Takarékossági könyvecskére is.

Amerikai magyar ref. lelkész amerikai cserkészcsapatot hoz a jamboreera és Debrecenbe

Az Egyesült Államok cserkészei körében is nagy készülődés folyik a gödöllői jamboreera. A csapatok legtöbbje julius 15—20 között száll hajóra és augusztus első napjaiban már itt lesznek Magyarországon.

Az amerikai magyarok cserkészcsapatai a rettenetes gazdasági válság miatt nem lesznek önállóan képviselve a jamboreen, de az amerikai csapatokban sok magyar gyereket fogunk találni.

Az amerikai csapatokkal érkezik *Daróczy* Sándor, a Mc Keesport, Pennsylvania Független Magyar Református Egyház lelkésze, aki az ottani amerikai csapatot fogja vezetni.

Daróczy Sándor Debrecenből származott az Egyesült Államokba és a jamboree után valószinüleg Debrecenbe is elhozza csapatát, hogy megismertesse az amerikai gyerekekkel szülővárosát.

A kereskedelemügyi miniszter érdekeltségi és miniszterközi értekezletet hivott egybe a debreceni István-malom megszüntetése ügyében

Tudvalevő, hogy a debreceni István-malom üzemének beszüntetése, amelyet az elmult hetekben a malomtröszt elhatározott és az István-malom főrészvényesei ki is mondtak, nagy megdöbbenést keltett nemcsak az alkalmazottak körében, hanem a gazdák körében is, ahol valósággal közgazdasági csapást jelentene a malomüzem likvidálása. Hiszen az István-malom — amely eddig mindig nagyon előnyösen szolgálta ki a gazdákat — megszüntetése azt jelentené, hogy a gazdák elvesztenék biztos piacukat, tároló helyüket, azt a helyet, ahol gabonájukra mindig megkapták a szükséges pénzt.

Debrecen város törvényhatósága — átérezvén a kérdés fontosságát — legutóbb tartott rendkivüli közgyülésén elhatározta, hogy közbelép a malomüzem fenntartása érdekében és ezért memorandumot küldött a kormányhoz s ebben felállitotta azokat a feltételeket, amelyek mellett a malomüzem folytatható lenne. Azt is elhatározta akkor a közgyülés, hogy ezt a memorandumot a város felsőházi tagjai és országgyülési képviselői fogják átadni az érdekelt miniszereknek.

Mielőtt azonban a memorandum át adására került volna a sor, mivel ez a kérdés igen sürgős, báró *Vay* László főispán már a közgyülés napján felutazott Budapestre és tárgyalásokat kezdett az ügy kedvező elintézése érdekében a szakminiszterekkel. A tárgyalások eredményéről báró Vay László főispán szombaton telefon utján Budapestről a következő felvilágositást adta a Független Ujság munkatársának:

— A közgyülésen is már azért nem tudtam elnökölni, mert már aznap Budapesten tárgyalásokat folytattam az István-gőzmalom ügyében az illetékes miniszter urakkal s a tárgyalás eredménye az lett, hogy a földmivelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urakkal egyetértően e hó 11-én kedden délelőtt 10 órára a kereskedelemügyi miniszter ur a kereskedelemügyi minisztériumban értekezletet hivott össze. Ez értekezleten dől el, hogy milyen formában hidalhatók át azok a nehézségek, amelyek az István-gőzmalom üzemének leállitását idézték elő.

Az értekezletre a szakminiszteri képviselőkön kivül meghivták báró *Vay* László főispánt, dr. *Vásáry* István polgármestert, a Mezőgazdasági Kamarát és a Kereskedelmi és Iparkamarát is. Ismeretes, hogy ama feltételek között, amelyek mellett az üzem folytatása biztositható lenne, olyanok vannak, amelyeknek megadása részben a kereskedelemügyi, részben a földmivelésügyi, részben pedig a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozik. A malom tudvalevően különösen a lisztkezelést tiltó rendelet visszavonását és a deviza korlátozás enyhitését kivánja exportja támogatására.

A főispán közbelépése most már elhalasztotta a felsőhzi tagok és országgyülési képviselők küldöttségének megjelenését a kormány tagjai előtt és ez a küldöttség csak akkor lépne akcióba és keresné fel a három szakminisztert, hogyha a keddi értekezleten a megbeszélések során pozitiv eredményt nem lehetne elérni. Debrecen mezőgazdasági és kereskedelmi érdekeltségei feszült érdeklődéssel várja a keddi értekezlet eredményét és száz alkalmazott és annak családja várja nagy izgalmak között a döntést, amely részükre a kenyeret vagy a nélkülözést jelentheti.

Vigszinház:

Vasárnap: 3—5—7—9 óra. Hétfőn: 7 és 9 óra.

PÁNIK A VÁROSBAN PÁNIK A VÁROSBAN

Minden idők legnagyobb filmje.

Főszereplője:

BUSTER CRABBE

Uránia:

Vasárnap: 5—7—9 órakor Hétfőn: 7 és 9 órakor

A legbájosabb hangos filmoperett:

„A SCHÖNBRUNNI ÁLOM"

Főszerepekben:

Eggerth Márta, Verebes Ernő, Hermann Thimig.

ALKALMI INGATLAN VÉTEL.

A debreceni telekkönyvi hatóság által folyó hó 27-ére délelőtt 11 órára a járásbiróság árverési csarnokába kitüzött árverésen két értékes, jövedelmező megvásárolható ingatlan kerül árverére. Az egyik a Virág ucca 34. sz. alatti házas ingatlan, amelyet esetleg 3000 pengőért meg lehet venni, a másik ingatlan Báthori ucca 42. sz. ház és szőlő, amelynek az árverési feltételek szerint legalacsonyabb vételára 1033 pengő.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Fölmentett a honvédbiróság egy határőrt, aki önvédelemből leszurt egy napszámost

Halálosvégü verekedés zajlott le junius 5-én Nyirábrányban. G. *Papp* Sándor határőr résztvett egy táncmulatságon, amelyen megjelent a falu aprajanagyja. A határőr vidáman töltötte az időt egészen a késő éjféli órákig, amikor összeszólalkozott egy napszámossal, aki lekérte tőle táncosnőjét. A veszekedésnek azonban nem lett közvetlen folytatása, szétválasztották őket és mindketten ott maradtak a mulatság végéig.

A hajnali órákban távoztak el a mulatság szinhelyéről s ekkor a napszámos, *Bara* János felelősségre vonta G. Papp Sándort. Ismét veszekedés kezdődött s ennek hevében a határőr előrántotta oldalfegyverét s beledöfte ellenfelébe. Bara János pillanatok alatt kiszenvedett.

Szándékos emberölés büntettével vádolva vonta most felelősségre G. Papp Sándort a debreceni honvéd hadbiróság. A vádlott határőr azzal védekezett, hogy önvédelemből szurta le a napszámost, de a tanuk egyrésze ellenkezően vallott. Néhány tanu azonban ugy adta elő a dolgot, hogy G Papp Sándor valóban jogosan használta fegyverét.

Gábor Jenő dr. védő tartott ezután nagyhatásu védőbeszédet. Alapos felkészültséggel fejtegette azokat az okokat és körülményeket, amelyek a vádlott védekezését alátámasztották. Kimutatta, hogy a támadó a szerencsétlenül járt Bara János volt és G. Papp Sándor közvetlen és jogtalan támadásával szemben védekezett.

A hadbiróság végül is elfogadta a védelem érvelését és kimondva azt, hogy G. Papp János valóban önvédelemből használta fegyverét, a határőrt felmentette a vád alól.

Az itélet ellen a honvédügyész semmiségi panaszt jelentette be s igy az ügyet a legfelsőbb honvédtörvényszék is tárgyalja.

A kisipari segélyhitel-alap létesitése és kézmüipari export megteremtése mellett foglalt állást a kereskedelmi és iparkamara ipari osztálya

A kereskedelmi és iparkamara rendes ipari osztályülést tartott, amelyen *Zelinger* Ede kamarai alelnök elnöklete alatt szép számmal jelentek meg az iparos beltagok. Az ügyeket a titkári kar ismertette. Kimondta az ülés, hogy a nyilvános étkezési üzemek borravaló rendszere megváltoztatásának kérdésével foglalkozni kell, de szükséges, hogy előbb maguk az érdekeltek nyilatkozzanak a kérdésben.

Élénken foglalkoztatta a szakosztályt a debreceni itélőtábla tatarozási munkájánál rabmunkások alkalmazása, amely kérdésnek egész komplexumát a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszti a kamara.

Nagy és termékeny vitát eredményezett a tanoncképzés fejlesztésének kérdése, amely még foglalkoztatni fogja a szakosztályt. A kisipari segélyhitel alap mielőbbi létrehozása érdekében a szükséges lépéseket a kamara megteszi.

Ugyancsak közremüködik a kamara a kézmüvesipari exportfejlesztés érdekében. A kézmüipari export megteremtése jelentős kereseti és munkaalkalmat nyujtana a kézmüvesiparnak. A kamarák, az IPOK és a Külkereskedelmi Hivatal vállvetve dolgoznak a minél nagyobb eredmény elérésén. Majd a vasfázisrendelet ismertetése következett és ezután örömmel vette tudomásul a szakosztály, hogy a közszállitási járandóságokból az *OTI hátralékok visszatartása terén a kamara közbelépése folytán a törvényes rendelkezéseknek megfelelő s az eddiginél lényegesen enyhébb lett az eljárás.*

A tatarozási hitelakció mindaddig nem járhat eredménnyel, amig a mai házadózás van érvényben, mert a tatarozás nagyobb értéküvé teszi a házat és igy nagyobb is lesz az adója. *Gondoskodni kell tehát arról, hogy a tatarozás után lényeges adókedvezményben részesüljenek a háztulajdonosok.*

Az ipari áramár csökkentésének kérdése után az uj boletta rendelet és a mintaoltalmi jog reformjának kérdése szerepelt a tárgysorozaton, majd kimondotta a szakosztály, hogy az egyik törvényhatóság ama kérelmének teljesitéséhez nem járulhat hozzá, amely az ipari áraknak általában rendelettel 30%-os csökkentését kivánja, mert egyrészt ily általános rendelkezés végrehajtása keresztülvihetetlen, nem is indokolt, ezenfelül pedig ma müködik már az u. n. árelemző bizottság, amelyhez minden egyes szakmára vonatkozó panaszt be lehet nyujtani.

A katonaság kötelékébe tartozó egyének ipari munka végzésének kérdésével a kamara foglalkozni fog és a törvényes rendelkezések értelmében fog eljárni e kérdés méltányos és igazságos elintézése érdekében.

Számos konkrét vitás kérdésben hogy még döntést a szakosztály a késő estig tartott ülésén.

Kerékpárok,
női-, férfigépek,
Automota, Csepel, Opel,
Puch, Steyr, Walfenrad,
gumik, alkatrészek
Soltész Kálvin-tér 2

Egy öreg munkanélküli pincér otthagyta a családját, s kiment az erdőre, hogy öngyilkos legyen, mert nyomorgott

A debreceni rendőrségen jelentette *Lupcsu Zubák* Jánosné, Kar ucca 28. szám alatti lakos, hogy a férje leoldozta a ruhaszáritó kötelet és elrohant hazulról. A férje öngyilkos akar lenni és elbucsuzott tőle. Nem tudta visszatartani, sirva rohant el, hogy felakassztja magát az erdőn, mert nem birja elviselni a munkanélküliség nyomorát. Lupcsu Zubák János pincér 65 éves és nem tudta már megkeresni a napi kenyérre valót. Félt az éhenhalástól. A rendőrség a bejelentés alapján megindította a kutatást, hogy az öreg pincért megtalálják, de nem akadtak nyomára. Az erdő utjait és ösvényeit detektivek járják, hogy megtalálják a halálba készülő öreg munkanélküli pincért.

A tul nagy érdeklődés miatt rendőri fedezet mellett hirdette ki a biróság Rosenfeld Endre bünügyében az iteletet

Rósenfeld Endre bankbizományos és társai bünügyében több napig tartó tárgyalás után szombaton itélethozatalra került a sor. Délelőtt több tanut kérdeztek még ki a bonyolult csalási és sikkasztási ügyekben, köztük dr. *Szabó* Sándort, *Goldstein* Aladárt, *Grünfeld* Jenőt, *Hajdu* Ilonkát. A tanukihallgatások után dr. *Bényey* Zoltán ügyész sulyos büntetés kiszabását kérte és Rósenfeld Endrénél a szigoritott dologház büntetés alkalmazását, mert visszaeső bünöző.

A Jeney-tanács a perbeszédek meghallgatása után, amelyekben dr. *Aczél* Jenő a Neugebauerék, dr. *Jankó* András Rósenfeld Endre és dr. *Kocsis* Sándor Gibiszer Dénes felmentését kérték, a tárgyalást félbeszakitotta és az itélethirdetést az esti 6 órára tüzte ki. A biróság zsufolt terem előtt hirdette ki az itéletet, amelynek értelmében Rósenfeld Endrét összbüntetésül 10 hónapi börtönre itélték. Büntetéséből 6 hónapot az előzetes fogsággal kitöltöttnek vettek. Gibiszer Dénest 3 hónapi fogházra itélték. A többi vádlottakat bizonyitékok hiányában felmentette a biróság. Az itélethirdetés iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy egy rendőrszakaszt kellett kivezényelni a rend fentartására és folyosókon zajongók eltávolitására.

Szavatolt 98-99%-os **rézgálic,** extra I-a **Mayunga raffia,** szőlőkötöző **jutafonal, rezkenpor, urániazöld, rézmészpor,** valamint aratógép-kévekötő **manilla, kézi kévekötél,** vizmentes és nyers uj **ponyvák, kölcsönponyvák.** **ALACSKAI KŐSZÉNBANYA** cséplési szenei, elsőrendü traktorolajok, gép és kocsikenőcs stb. legelőnyösebb bevásárló helye: ***a MAGYAR MEZOGAZDAK SZÖVETKEZETE TISZÁNTULI KIRENDELTSÉGE DEBRECEN, Hunyadi ucca 13. szám. TELEFON: 27-97***
Mindennemü mezőgazdasági ügyben forduljon bizalommal kirendeltségünkhöz.

Olcsóbb lett a HUS
1 kg. marhahus . —·46 fillér
1 kg. marhahus . —·66 „
Növendék hus . —·72 „
Növendék hus . —·52 „
Gyenge borju —·70 fillértől
Blau Huscsarnok
Deák Ferenc u. 20.

Egy debreceni fiatal ujságiró szép sikere

A debreceni társadalom egyik köz-ismert és általános szimpátiának örvendő fiatal tagjának sikeréről számolhatunk be. *Dersenyei* Lévay Zoltán dr., a kettős doktorátussal rendelkező kitünő jogász az elmult héten tette le Budapesten az ügyvédi vizsgát, még pedig egyhangu dicsérettel. *Lévay* dr. sikeres vizsgájának értékét emeli, a vizsgáztató bizottság elnöke *Magyar* István koronaügyész, a büntetőjog cenzora *Töreky* Géza dr., a szigoruságáról hires törvényszéki elnök volt.

D. *Lévay* Zoltán dr.-t általánosan ismerik Debrecenben, ahol évekig mint ujságiró is értékes munkásságot fejtett ki: Résztvett a jogászi mozgalmakban és a Magyar Ügyvédjelöltek Országos Szövetségének debreceni kerülete ügyésszé is választotta.

A fiatal ügyvéd Debrecenben nyitja meg irodáját és máris sokan gratuláltak neki a szépen sikerült vizsgához.

„ÁRPÁS-FÉLE győri friss, vajszerü, izesitett KRUMPLICUKOR üdit, frissit, erősit. Szines tömbökben, vagy eredeti gyári vajszerü csomagolásban 10 és 20 filléres eladásra kapható Debrecenben: **Kontsek Géza Ker. Rt., Monoky Nándor, Deutsch Albert és Fia, Deutsch Lajos, Kovács János cégeknél, minden jobb csemegekereskedésben és minden vasutállomáson az IBUSz cukorkapavillonban.**
Törvényesen védve, csak „Árpás" felirással valódi. Képviselet és raktár: **Fenyves Izsó cégnél, Debrecen.**

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor iktatják be dr Soós Béla lelkészt

F. *Varga* Lajos nagyrábei lelkész, a debreceni egyházmegye esperese ma délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban iktatja be dr. *Soós* Béla lelkészt, lelkipásztori hivatalába. Az uj lelkész a Csapó uccai egyházrészt fogja vezetni, lakása pedig a Széchenyi u. 4. sz. alatt levő egyházi épületben lesz.

Dr. Soós Béla beiktatása a gyülekezet szine előtt történik a rendes istentiszteleti idő keretén belül, ezért külön meghivó nincs kibocsátva. Fentartott hely csak a presbitérium, a Csapó uccai egyházrész tanácsosai és a beiktatandó lelkész családtagjai részére lesz. A lelkésztestület palástos tagjai az urasztala körül foglalnak helyet. A beiktatáson képviselteti magát az ORLE *Csikesz* Sándor egyetemi tanár ORLE főtitkárral. A lelkésztestület tagjai, a presbitérium és a Csapó uccai egyházrész tanácsosai az egyház tanácstermében gyülekeznek fél 10 órára, ahonnan együtt vonulnak a templomba.

A beiktatott lelkipásztor tiszteletére a Dóczi-intézetben szükebb körü ebéd lesz 1 órakor.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Debreceni figurák

A DÉMON

Mélyen Tisztelt Démon!

Már évek óta készülök arra, hogy itt a nyilvánosság előtt négyszemközt kibeszéljem magamat Démonságoddal. Óh, mennyiszer fullasztott a vágy, hogy a korzón, a tánclokálban, a moziban, a kávéházban, a szinházban vagy a cukrászda homályos páholysarkában odamenjek kegyedhez, mély pukkerlit csináljak, hódolatteljesen csókot leheljek kacsójára, bemutatkozzam és egy cigarettára gyujtva a kékes füstfelhőn keresztül pillantásomat a pillantásába furjam s kissé remegő, de mély férfihangon szinte a szájáig hajolva mondjam ki Démonságodnak a forrón előbugyogó vallomást:

— Te kis zéró...

* * *

Nézze Kedves Démon, én százat teszek egy ellen, hogy magával még soha nem beszélt senki őszintén ebben az életben. Magának udvarolnak, bókokat mondanak, hizelegnek, pletykáznak, esengenek, sirnak, panaszkodnak vagy dünnyögnek, de a szürke hétköznapok fakó emberi hangját nem ismeri. Aki magához beszél: pózol, hazudik, ámit, vagy pestiesen szólván „főz" és ha maga beszél valakihez: csupa cifrán öltöztetett hazugság minden szava. Az affektált raffinériának valami csodálatos parazsa villog minden szavából Démonságodnak. Akár ruhát próbál, akár fagylaltot rendel, akár szerelmet duruzsol, akár könyvről fanyalog, akár pletykát suttog, akár a cselédjével marakodik: ugy beszél, mint egy közepes tehetségü mükedvelő az alkalmi szinpadon. Az egész élete játék, csupa álpáthosz, csupa hamis tremoló, csupa kikészitett alkalomszerüség. Ahogy a poharat a szájához emeli; ahogy tangózás közben szenvedelmességet mimelve kéjesen meggörbiti a nyakát, ahogy a bárban egy félpercre hátradül a széken és ismeretlen messzeségbe elbámulva nézi a plafont; ahogy révülten, remegő orrcimpákkal, megvonagló szájjal rágja a félméter hosszu cigarettaszipkát a bridgeasztal mellett; ahogy a strand medencéjében egy ellenőrizhetetlen és féktelen tempóval hozzápréselődik a kisportolt férfipartneréhez egy pokoli pillanatra (persze csak viz alatti régiókban) — mondom, az élet bármilyen változatában — akár kis, akár nagy dologról van szó — Ön, Madame Démon, mindig hazudik, hazudik, hazudik. Hazudik sajátmagának, a férjének, a szeretőjének, a gyerekének, a szobalányának, a barátnőjének, a sofförjének. Maga már ugy hazudik, mint ahogy más megiszik egy pohár vizet. Maga ugy hazudik, mint ahogy más lélegzetet vesz. Ha a halat szárazra dobják: elpusztul. Ha az Ön feje felől, Mélyen Tisztelt Démon, lecsapolnák a hazugság szimpompás mocsarát: megfullna. Megfullna és ekkor kiderülne . . .

* * *

Mi derülne ki?

Éppen erről van szó.

Kiderülne, hogy a férj veritékéből kifacsart divatrongyokban a müvészi tökéllyel készült haskötőkbe, csipőszoritókba és melltartókba páncélozva egy asszony lapul, akinek testénél különb, frissebb, formásabb, keményebb akármelyik egészséges kis falusi cselédlány teste. Hiába a tennisz, a mensendick, a golf, a strand, a végnélküli masszázsok, a Punkt Roller, a svéd torna és hiába a 99 féle kozmetikai kenőcs, a méregdrága fürdősó, a még méregdrágább kölnik és parfömök és hiába a fodrászszalon temérdek csodája a hajfestéstől a tartóshullámig és hiába a vékony csikra kitépett szemöldök, hiába az árnyas müszempilla, hiába a kebeloperáció, a boka Zander-ezése, hiába a platina müfog — mégis kiderülne, hogy az aranyon vásárolt sex appeal nem marandandóbb a sivatag poránál, amelyet kedve szerint szór szerteszét az esthajnali szél. Kiderülne, hogy hiába fecseg a zsurasztal mellett szaporanyelvü biztonsággal irodalomról, müvészetről, Freudról és Mecsnikovról, Graugin-ről és Tairoffról, neoprimitivizmusról és relativitásról, kiderülne, hogy csak bemagolt könyvcimeket tud, csak a lapok könyvkritika rovatát szokta böngészni, csak a tudatlan stréber módjára bifláz be néhány tucat frázist, amely a levegőben uszik divatos emberekről és divatos irányzatokról, de még véletlenül sem olvasott el egyet sem végig a müveikből és otthon a fürdőkádban ülve Dekobrát falja és Wallace-ra esküszik.

* * *

Láthatja mélabus szemü kis debreceni démonom, hogy én ismerem magát. És mindaz, amit eddig elmondtam, lényegében véve nem is tulságosan fontos, csak hosszu bevezetése volt egy rövid kérésnek, amelyet az alábbiakban bátorkodom kegyes szine elé tárni.

Könyörgök, esdeklek, ha ezután találkozunk az uccán, ha surlódunk a szinházi ruhatárban, ha a moziban véletlenül egymás mellé kerülünk, ha a koncerten a szemközti páholyba kòt ki férjével és gavallérjával — ismétlem: ha Démonságod bárhol és bármikor a szemem elé kerül — függessze fel az átnézést. Én ugy ismerem a Maga multját, mint a tenyeremet a légyfogókkal ügynökölő megboldogult, vallásos életü papájától kezdve egészen a mostani villájáig, butonjáig, mafla gögjéig, hat bundájáig, különbejáratos garzonlakásáig, ahová parfömfelhökben uszva besompolyog, ha az a szarvasmarha vidéki uton van, aki a nevét, vagyonát, becsületét, pozicióját az oltár előtt a Maga kezébe tette. Igen, igen, az átnézést függessze fel Madame Démon. Mondjon le legalább annyiról, hogy átnézzen embertársai feje felett; átnézzen rajtuk, mint egy táblaüvegen, mint a levegőn. Ne emelje olyan peckesen a fejét, ne huzza fel ugy az orrát, ne vágjon olyan szenvelgően fanyar képet, mintha saját magán és legszükebb társaságán kivül minden más teremtett lény leprás, koldus, alávaló és kivetett személy lenne. Rendben van, Maga élje a külön életét különbejáratu lakásában és különbejáratu társaságában. Éljen ugy, ahogy jólesik. A külső világnak nincs köze az Ön éjszakáihoz és nappalaihoz, csókjaihoz, hangjához, hajához, gyürüihez, bokaszoritójához és autójához. De ha kijön közénk, ha a Teremtő már ugy alkotta meg ezt a világot, hogy Magán kivül nékünk is élni kell a földön, akkor legalább menjen el mellettünk simán, megolajozott lágysággal, semleges személytelenséggel. Értse meg: nem kell, hogy észrevegyen minket, csak ne tegyen ugy, hogy bár lát, hiszen elnéz felettünk, de mégsem vesz rólunk tudomást. Ne fricskázzon orron bárgyu pökhendiségével minden szembejövőt, ne trónoljon a hencegés egében, mint a megközelithetetlen tisztaság, szépség, okosság, gazdagság és elegáncia koronázatlan istenasszonya.

* * *

Mélyen Tisztelt Démon! Mától kezdve vigyázzon, mert hadat üzentem Magának. Ha még egyetlen egyszer tanuja leszek bárhol egy „átnézésnek", akkor habozás nélkül kegyed elé állok, meghajtom magamat és hangosan, hogy mindenki meghallja, a szeme közepébe kiáltom:

— Ne rázd a rongyot, te komikus kis csámpás parvenü!

Egyébként vagyok és maradok Démonságodnak régi csodálója

Ordas.

Két hónapra itélték a késelő verekedőt

Véres verekedés játszódott le husvétkor a Téglavetőben. Két napszámos, *Kovács* István és *Pölle* Lajos összevesztek és a verekedés hevében Pölle két rántott elő s azzal mellbeszurta Kovácsot, aki azonban a szurás ellenére is tovább küzdött. A verekedés zajára kirohantak Kovács hozzátartozói, felesége és kisfia, de Pölle vak dühében beleszurta a kést az asszonyba is. Szombaton vonta őket felelősségre a biróság, ahol Pölle azzal védekezett, hogy nem volt józan, de emlékezete szerint Kovács kezdte a verekedést. Kovács ellenben azt állitotta, hogy Pölle volt a támadó, mert mindenáron magával akarta vinni az ő ásóját s amikor nem adta, akkor a fejére vágott.

A biróság Pölle Lajost két hónapi fogházbüntetéssel sujtotta.

Tenniszrakett hurozó mester **TANCZER** Batthyányi u. 6. Elsőrendű munka

Nemcsak a testem, a lelkem is férges lett

— panaszkodik a doktor ur, aki a piacról segít hazavinni a kosarakat, a hajléktalanok menhelyén él és már egyszer meghalt, mint romantikus szerelmi tragédia hőse

Kéretem a jószivü emberekhez...

Igy szoktak kezdődni azok a rövid kis közlemények, amelyekben egy-egy szerencsétlen, nyomorgó család adományokat kér a jólelkü közönségtől.

*

Halk kopogás után kinyilt a szerkesztőség ajtaja és belépett egy férfi. Nem volt rongyos a ruhája, de gyürött, foltos, a cipője már szakadozott és sárgálott a gallérja.

Lassu léptekkel jött az asztal elé.

Ahogy megáll, idegesen megrándul az arca és ujjai mereven tapadnak az asztalra. Zavarban van.

— Bocsánt... — mondja, — bocsánat...

És megmondja a nevét.

Az ujságiró meglepetten áll fel:

— Tessék helyet foglalni doktor ur.

ÉN MÁR EGYSZER MEGHALTAM!

A kopott foltozott ruháju idegen zilált és vándorlegényes külsejével diplomás ügyvéd. Doctor utriusque juris.

És megállt az asztal előtt a doktor ur és ezt mondta:

— Nagy nyomorban élek. Arra kérem önöket, irjanak rólam vagy két sort és irják meg azt, hogy bárkitől elfogadok adományokat. Csak a nevemet ne irják meg. Az ősi, nemesi nevet nem akarom magammal rántani abba a mocsokba, amelyben én vagyok.

— Mocsok?... milyen mocoskban él ön, doktor ur?

— Uram, én csak azt mondtam, hogy mocsokban vagyok. De arról már nem beszéltem, hogy élek is. Mert én, a doctor utrisque juris már nem élek, én már egyszer meghaltam.

Nyugodtan ül a helyén. Semmi zavar a tekintetében, ami elárulná, hogy őrült.

— Ön most azt gondolja, hogy őrült vagyok. Az elmém egyedül az, ami megmaradt a régi énemből. A régi énemből, amely már meghalt és amely ott feksizk talán Budapesten, a Rókus kórház valamelyik ágyán. Van egy cigarettája?

Rágyujt. Finom, elegáns mozdulattal.

— Köszönöm. És ha már itt vagyok, beszélek. Itt legalább megértenek. De ne ijedjen meg, nem fogok sokat beszélni, rövid leszek. Milyen finom ez a cigaretta... Istenem... Mirjam!... Valamikor Memphist szivtam, ma már Leventét is csak ritkán.

AZ ELSŐ ÉN HALÁLA

Az első énemet beszélem el. Az apám a fronton halt meg, 44 esztendős korában s anyám 3 esztendő mulva követte. Ekkor 14 esztendős voltam. A magam erejéből küzdöttem és tanultam, mert nem volt senkim. Se testvérem, se rokonom. Egy nagybátyám él csupán künn, valahol Amerikában, Ohioban. Tanitványaim voltak ,nevelősködtem és szinjelesen érettségiztem. Aztán jött az egyetem, a doktorátus és jelölt lettem egy neves pesti ügyvédnél. És ekkor szegődött nyomomba a végzet. Beleszerettem az ügyvéd lányába, én, aki még talán hirből sem ismertem a szerelmet. Nem volt időm vele foglalkozni. De a leányt halálosan szerettem, övé volt az éjszakám és a nappalom, minden gondolatom csak felé szárnyalt.

— A történet egészen sablonos. A leány nem szeretett, másnak lett a menyasszonya s ettől kezdve már képtelen voltam dolgozni. A principálisom kidobott s máshol nem tudtam elhelyezkedni. Egy napon fogtam magam és a pisztolyt a mellemnek szegeztem. A golyó félrement, három hónap alatt kigyógyultam és ott álltam egy fillér nélkül, élelem nélkül, Pesten, az uccasarkon.

GYALOGOSAN DEBRECENBE

— Innen indult el a második énem. Nem birtam már tovább Pesten maradni, mert tudtam, ha a leánnyal találkozom, megőrülök. Gyalog, pénz nélkül vágtam neki az országutnak és magam sem tudom hogyan, de elérkeztem Debrecenbe. Itt szerencsém volt. Először egy Piac uccai kereskedőnél voltam boltiszolga s aztán egy egyetemi tanárhoz kerültem inasnak. De már néhány hónap óta onnan is elkerültem. A szobaleány vette át az

Nyári propaganda akciónk!
86.— pengőért
10 pengős
havi részletre

Orion-rádió

én szerepemet is. Azóta pedig a piacra járok és figyelem, hogy kinek segithetek hazaszállitani a csomagokat. Van olyan nap, amikor megkeresek ötven-hatvan fillért is, de az is gyakori, amikor egy fillért sem. Igy is meg tudok élni, a lakásom nem kerül semmibe, mert kinn lakom a hajléktalanok menhelyén. Fapadon alszom és a karom a párnám. És tele vagyok férgekkel, igen kérem, tetves vagyok s ne is tessék közel jönni hozzám.

LOPTAM KÉT ALMÁT!

— S azt kérdi ön, miért mondtam az iménti, hogy már nem élek, csupán létezem?... Hát megmondom. Uram, én loptam! Igenis loptam, ma délelőtt tizen-

Ne vágyódjon drága fürdőhelyek után,
Mert mindent pótol a tökéletes TROPIKÁL „SZUDÁN"

Megérkezett
a legcsodásabb anyag!

Egy remek öltöny mérték szerint, testre szabva 45.— pengőért kapható
a

MAGYAR RUHAIPAR-nál

Szellős!
Elegáns!
Tartós!
Hüvös!
Gyürhetetlen!

Fürdőszobás,
összkomfortos modern lakás
augusztus elsejére
KIADÓ
a Rákosi Jenő u. 6. sz. bérházban.
Értekezni lehet:
MAGYAR RUHAIPARNAL,
Bika szálló.

egy órakor. Egy füszerkereskedés ajtaja elől loptam el a kirakott ládákból két almát. És megettem, mert már két nap óta falat nem ment le a torkomon .Ön most azt fogja nekem mondani, hogy ez a lopás nem bün, ez megbocsátható. És azt fogja mondani, hogy talán mások is megbocsátják. Ez lehet uram, lehet, hogy önök meg fognak bocsátani, de én nem bocsátok meg magamnak soha. Nekem már nemcsak a testem, de a lelkem is férges lett. És a lelket nem lehet fertőtleniteni. Soha.

NEM ÉRDEMLEM MEG, HOGY SEGITSENEK RAJTAM

Tompán szól a hangja s néha-néha felcsuklik. Aztán hirtelen megkeményedik a szava.

— Sajnálom, hogy eljöttem. Sajnálom, hogy szóltam és elmeséltem az életemet. Magamba kellett volna fojtanom a szót, de nem birtam tovább. Most már csak arra kérem, ne irjanak rólam semmit. Még azt a két sort se, amire kértem. Azt hiszem nem érdemlem meg. hogy segitsenek rajtam. Loptam.

És meg kellett igérni, hogy nem fog róla egy sor sem megjelenni.

De — ugyhiszem — ezt az igéretet szabad volt megszegni.

Reményi György.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 8-án, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Nagy Lajos cipész, fiu: Lajos. Kovács László gazdálkodó, leány: Éva. Szakállas Vince szabó, fiu: Tihamér. Sóvágó Gyula jegyző, fiu: Gyula. Szabó József napszámos, leány: Piroska. Tatus István földmunkás, leány: Ilona. Papp József földmunkás, fiu: János és 1 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Csibi Gyula—Tar Erzsébet. Nagy Kálmán—B. Nagy Julia. Veszely György—Ercsey Margit. Demeter Gábor—Mézes Erzsébet. Király Sándor—Tatár Julia. Bodnár Lajos—Tóth Mária. Dr. Wiener Gyula—Csapó Sarolta. Márki Kálmán—Kiss Margit. Gáspár János—Kállay Terézia.

Halálozások: Özv. Péntek Sándorné Balogh Julia ref. 89 éves, Rakovszky u. 21. Özv. Sánta Jánosné Kovács Julia ref. 78 éves. Ferge Sándor ref. 5 hónapos, Bajnok u. 18.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor a városi adóhivatal által köztartozásokban lefoglalt egy darab zongora Dégenfeld tér 5. szám alatti városgazdai hivatal udvarán levő árverési csarnokban el fog árvereztetni.

Debrecen, 1933. julius 7.

Városi adóhivatal.

Utak csavargója

Kezembe maholnap vándorbotot veszek
S a végtelen utak csavargója leszek.
Szállásukat éjjel, kint az árok-szélen
Kivert kutyák fogják megosztani vélem.
S reggel, mint a levél őszi széltől fujva,
Álmokat temetve bolyongok majd ujra.

Konok derekamat megtöri az éhség —
Alázatosságra késztet a szegénység.
Hüséget esküszöm, mint legény a lánynak:
Nyakamba akasztott koldus tarisznyámnak.
És amig a fényben tobzódik a mámor
S részeg szájak isznak aranyos pohárból, —
Remegő két kezem alamizsnát koldul
S mit elébem dobnak, felszedem a porbul.

De hogyha a halál: az én reménységem,
Megsokalja végre hosszu szenvedésem;
Ha majd a szenvedők sorából kiestem
S mozdulatlan marad megrugdosott testem —
Angyalok szállnak le s dicséretet zengve,
Királyi lelkemmel repülnek a mennybe
föl a magas mennybe!

TÖRZSÖK JÓZSEF.

A strand, meg a strandolók 1933 nyarán

Olajbafagyott napimádók, kikészitett strand-démonok, lumpok és sportolók hideg s meleg vizek mentén

Strand 1933... Julius elején soha ennyi habfehér és libabőrös embert nem láttam még uszótrikóban, mint ezen az 1933-as nyáron! Ezek azonban kitartóan üldögélnek ott az uszodában esőben, szélben, nap-nap után és valami hihetetlen optimizmussal tekintgetnek a sirós égboltra: hátha ma csoda történik és kisüt egy kicsit a nap. A kitartás és türelem eleven szobrai ugy guggolnak a széles padokon, mint egy napimádó szekta tagjai. Az égnek is meg kellene könyörülni ennyi bizalom láttán! Meg is teszi néha szeszélyes jókedvében: titokzatos kezek széthuzzák a felhőfüggönyöket és megjelenik az ünnepelt égi sztár — a nap. A laikusok fel sem tudják fogni ennek óriási jelentőségét. Nem igy az igazi, vérbeli strandolók. Ezek külön készülnek, fegyverkeznek erre az ötperces napsütésre. A ritus a következőképen folyik le: az égbolt egy árgyalattal való világosodására felélénkülnek a padok és a hős strandolók kigyóbüvölő szemekkel merednek a magasba.

— Nap! Nap! — kiáltja kolombuszkristóf diadalérzettel, egy deli ifju, miközben magánkivül jobogtatja kétesszinü törülközőjét.

KISÜT A NAP, AZ ÜNNEPELT, ÉGI SZTÁR

Egy kicsit ugyan még korai a lelkesedés, mert a hétpróbás strandolókon kivül senki emberfia nem venné észre, hogy egy idő mulva ki fog sütni a nap. De ők már tudják és épp ezért lázasan dolgoznak tovább. Le a fürdőköpenyt, le a vállpántokat, elő az olajos üvegekkel! A felhők széle már aranycsikos és mire megjelenik őfelsége a nap, imádói már elnyulva fekszenek, ki háton, ki hason, szépen elrendezve egymás mellett„ bő olajban uszva, mint egy doboz francia szardinia.

Egyes életmüvészek még a napsütés előtt behunyt szemmel, fogcsikorgatva ugranak fejest a hideg medencébe. Ezek az epikureusok. A napsütésre najádként emelkednek ki a vizből és duplán élvezik a rövid kis meleget.

Derüre boru — közmondás még nem vált be ilyen sürün, mint ez a kis aranyigazság az idei nyáron. Mert hát mi szokott történni ezután? Az emberek fekszik, jólesően kacérkodva az ultraviolett sugarakkal, fekszik behunyt szemmel, keleti tunyaságban, amikor hirtelen jeges borzongás fut végig rajtunk és már tudjuk behunyt szemmel is, hogy ujra felhő mögött a nap és mi kezdhetünk mindent előlről: letörölhetjük az olajat, felhuzhatjuk polizeiwidrig vállpántjainkat, ugyancsak magunkra ölthetjük a nedves fürdőköpenyt és vacogva várjuk a következő jelenést.

AZ EGYETLEN DERÜLT NAP ELSŐ ÉLVEZŐI: A LUMPOK

Hát körülbelül igy strandolunk az idén a jó, öreg Medárd jóvoltából!

Ez volt egy a sok borus nap közül. De most tessék elképzelni egy kis fantáziával egy igazi forró, nyári napot, amikor legalább délelőtt nem esik az eső. Mert bármennyire hihetetlennek hangzik is, voltak már ilyen napok is. Naptárromban például külön meg vannak jelölve ezek a kivételes napok, strandéletünk e ritka pirosbetüs ünnepei. Egyszóval: mikor a nap sütött. Több órát egyfolytában. Történt pedig ez utoljára Péter-Pálkor. Reggeli hat órakor jelentelek meg az első lumpok, akik az obligát ünnep előtti mulatás fáradalmait a hőforrás vizében pihenték ki. Nagyszerü volt ez a hajnali látványosság. Négy nagyon hervadt ifju ült nyakig a bazen sarkában. Három félig már aludt, a negyedik még tartotta magát. Ez utóbbinak jutott aztán a legnehezebb és leghálátlanabb szerep. A szunnyadozók ugyanis percenként csusztak lejebb beton ágyacskáikról, a viz már majdnem a szájukig ért, ilyenkor aztán az a bizonyos negyedik egy erélyes rántással visszaültette őket kiinduló pontjukra.

— Nem tudok ülve aludni — szuszogta az egyik megható kétségbeeséssel és a következő pillanatban ujra csuszni kezdett.

A másik agresszivebb volt. Ez pofonokat igért szerencsétlen megmentőjének, ha mégegyszer ülő helyzetbe meri hozni. Pedig olyan gyönge volt, hogy még legyinteni se tudott volna. Végre a nemes missziót betöltő barát belátta, hogy kár minden fáradságért. Becsukta a szemét — és ő is csuszni kezdett. Egy perc mulva pedig négy ijedtszemü ifju prüszkölt bele a hajnali csöndbe, miután egykét korty sósvizzel javitottak az egészségükön.

A SPORTOLÓK UTÁN JELENTKEZIK A STUCCOLT PIZSAMA

Igy teltek, multak az órák, észrevétlenül szaporodott a strand közönsége. Ezek a reggeli órák a sportolóké. Komoly munka folyik a vizben, trambulinon Ilyenkor lehet ugrálni, pancsolni, spriccelni, ilyenkor hál' Istennek hiányzanak még az egyetemes hangzavarból a — „Jaj a hajam — jaj a szemem" — felkiáltások. De hát idővel megjelennek ők is. 10 óra felé kezdenek jönni a pizsamák. Ez még tavalyról van. Már, mint a pizsama. Az idén az igazi divathölgy már megstuccolta a pizsamáját. Fent is, lent is. Szóval jönnek még mindig pizsamában, teljes és tökéletes strandfelszereléssel. Gummicipő, pizsama, öv, pelerin, gummisapka, ruzs, puder, cigaretta, örökondolálás, egy-két karkötő, lánc a nyakban, valami képes ujság és egy leolvadt vállu gavallér — ezek körülbelül a legszükségesebb kellékei manapság egy strandoló hölgynek. Hopp a napernyőt majdnem kifelejtettem. Szerényebb igényüek mindössze egy zöld levelet illesztenek az orrukra.

Ekkor kezdetét veszi a strandolás. Mindent lehet, csak vizbe menni tilos. Az ifju kicsit fázékony, a hölgy viszont igazán nem azért készitette magát otthon két óra hosszáig, hogy most egy játékos kis hullám egy pillanat alatt elmossa az egész remekmüvet. Igy hát csak ülnek, rengeteget beszélve a felhuzott ernyő alatt, később nekibátorodnak, mikor látják, hogy az egész uszoda mégse őket figyeli és összeszedve a fent leirt összes kellékeket, távoznak a melegviz felé.

Délre érte el idei forgalma tetőpontját az uszoda. Ekkorra már 1700 ember gyült össze, ami a zidén elég szép eredmény Ilyen létszámnál fordul elő, hogy az ember tüvé teheti ezt az óriási területet kedves, jóismerőse után és ne adj Isten, hogy megtalálja, ellenben nincs az a kellemetlen ismerősünk, akivel ilyenkor össze nem hoz a sors. A legtöbbet csak a hideg vizbe való beugrással lehet lerázni, mert követik az embert a pokolba is — csak egyesegyedül a hideg vizbe nem.

De hát idővel a kedves, jóismerőseit is megtalálja az ember és e pillanattól kezdve némileg csökken az érdeklődésünk a lumpok, müugrók, hölgyek és gavallérjaik iránt. Sőt teljesen megfeledkezünk az égboltról is, ami pedig nagy hiba volt. A láthatáron még ártatlan bárányfelhőcskék látszanak, melyek alattomos gyorsasággal közelednek. Rettentően fejlődésképesek. A fejünk fölé érve, viharfelhőkké nőtték ki magukat, melyekből olyan égi tuss ömlik a nyakunkba, amilyenhez az idei nyáron még nem volt szerencsénk. Rezignáltan és agyonázva ballagunk igy nap-nap után haza és sajnos nem sok vigasztalást nyujt számunkra, hogy „a vonuló felhők fölött örökké kék az ég".

Rudolffy Klára.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Modern hálók, ebédlők,

combinált szobák, recámmiék
nagy választékban
LESZÁLLITOTT
OLCSÓ ÁRAKON
Szántó
kárpitos mester
butorüzletében, PIAC UCCA 81.

Gyászrovat

Lencz Ilona Lili élete legszebb virágában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz köztemető díszravatalozóterméből református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Ugyanakkor temetjük leánya mellé az elébb elhalt édesapa: dr. Lencz Géza volt egyetemi tanár földi maradványait. A temetést és exhumálást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Özv. Sántha Jánosné M. Kovács Juliánna életének 78. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz köztemetőben református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Varga Jánosné Farkas Juliánna életének 72. évében elhunyt. Temetése kedden délelőtt lesz, Hajdúböszörménybe szállitva, református egyház szertartása szerint. Szállitását Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Özv. dr. csatári Ujfalussy Józsefné szül. **Zsarolyáni Márton Mária** 83 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Kossuth uccai templomból a Kossuth uccai temetőben lévő családi sírboltba. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Kiirták a zenedei igazgató állására a pályázatot

Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájánál üresedésben lévő igazgatói állásra pályázatot hirdetek.

Az állásra a zeneiskolai szervezeti szabályrendelet 12. §-a értelmében csak olyan egyén alkalmazható, aki államilag érvényes zenetanári oklevéllel bir.

A zeneiskolai igazgató a városi nyugdijintézet tagja s állása után a fizetési osztálynak megfelelő illetménnyel ellátott, nem szorosabb értelemben vett közigazgatási tiszviselők részére a kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyülési határozatokban megállapitott mindenkori illetményekben részesül.

Ezek szerint jelenleg, mint kezdő fizetésre, az állami VII. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő fizetésre van igénye az érvényben levő illetménycsökkentő kormányrendeletek alapján hozott közgyülési határozatok szerint csökkentett összegben.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Városi pótilletményben részesitését kimondó közgyülési határozat ez idő szerint még kormányhatósági elbirálás alatt áll és igy a pótilletményben jelenleg nem részesithető. — Lakbérjárandósága cimén az illetményének megfelelő lakáspénzre, vagy a város döntése szerint ennek ellenében a zeneiskolában természetbeni lakásra igényjogosult, amely lakásnak fütés és világitási költsége az ő terhét képezi. A fütési költségtérités összegét, minthogy a lakást magában foglaló épület központi fütéses — a tényleges szükséglethez képest a város polgármestere állapitja meg.

Az állást a törvényhatósági kisgyülés a zeneiskolai felügyelő bizottság meghallgatásával, életfogytiglan szóló választás utján tölti be.

Felhivom mindazokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy megkivánt képesitésüket, eddigi alkalmaztatásukat, továbbá magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, testi és szellemi képességüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi julius hó 24-ik napjának déli 12 órájáig adják be.

Azok a pályázók, akik jelenleg is a város alkalmazásában állanak, képesitésükön kivül más igazoló okmányok beterjesztését mellőzhetik.

Dr. Vásáry,
főispán h.

Fürdő ruhák. Fürdő cipők. Fürdő köpenyek. Divat matt harisnyák. Gyermek játszó ruhák. Babi kelengyék a legolcsóbb árban

PETRIKNEL

SZENT ANNA UCCA 5. SZ.

Telefon: 12-44.

A dollár-záloglevelek aranyklauzulájával foglalkozott a minisztertanács

Budapest, julius 8. Az a hir terjedt el, hogy a legutóbbi napokban fontos tárgyalások indultak meg a külföldi dollár-záloglevéltartozások ugynevezett aranydollár-klauzulája körül. A TÉBE határozata szerint, állitólag, ugyanis a bankok aranyalapon 5.72-es kurzuson számolják el a gazdaadósoknak a dollárt, tekintet nélkül a dollár értékében bekövetkezett közel harmincszázalékos esésre.

Az egységespárt földmivelésügyi bizottsága is foglalkozott ezzel a kérdéssel és memorandumot nyujtott át a pénzügyminiszternek, amelyben tiltakozott az arany-klauzula fentartása ellen és a kérdés mielőbbi rendezését kérte.

A tegnapi minisztertanács behatóan foglalkozott ezzel a problémával, az alapelvekben már készen is van a tervezet, mely a kérdést ugy az adósok, mint a hitelezők szempontjából kielégitően oldaná meg. A pénzügyminiszter londoni utja valószinüleg kitolja a végleges megoldást, de röviden kiadják az erre vonatkozó rendeletet.

A tanyai nők helyzete és szerepe

A nemzti épitési munkák problémái között most a telepies és a tanyai világ élemost a telepités és a tanyai világ életének rendezése a legaktuálisabb kérdések, amelyek minden illetéeks énye zőt nagymértékben foglalkoztatnak. Legutóbb ebben a kérdésben kongresszus is volt, amelyen több előadást tartott a debreceni származásu közgazdasági irónő, dr. Kovácsné Tüdős Ilona is és pedig a tanyai nők helyezetéről és szerepéről. A kiváló irónő pompás előadásában különösen arra a nagyjelentőségü kérdésre mutatott rá először a tanyai nőkérdéssel kapcsolatban s aminek az okát is kereste — hogy miért ütötte fel a fejét egész Európában, sőt Amerikában is és nálunk is olyan nagy mértékben ugyanazonbaj — hogy a tanyai nők elvágyakoznak a tanyáról s amint tehetik el is hagyják azt. Elvágyakoznakaz otthonukból, igyekeznek a városban elhelyezkedni, ami végeredményben a tanyai családi életre katasztrófális hatással jár. Előadó szerint az ok abban keresendő, hogy a tanyai és falusi nő igen tul van terhelve és pedig sokféle, rendszertelenül végzett és nem egyszer céltalan munkával. Továbbá, hogy csekélyek a tanulási, önmüvelési és általában a müvelődési és haladási lehetőségek; szórakozásról pedig alig lehet szó.

A nagy érdeklődéssel kisért előadás kitért a külföldön is megindított ilyen irányu akciókra; ismertette az ott már elért eredményeket s végezetül beszámolt a németországi kisérleti faluról is.

Az előadással kapcsolatban a tanyai asszonyok helyzetének a javitására konkrét javaslatot terjesztett a kongresszus el, aemly azt egyhangulag a magáévá tette és a földmivelési minisztérium elé terjesztette. A határozati javaslat a következő: 1. Az iskolában a tudás alapelemein kivül a nő jövendő hivatására is előkészittessék. 2. Az iskolán kivül népmüvelés a tanyavilágban a lehető legnagyobb mértékben fejlesztessék s a nő háztartási, gazdasági és gyermeknevelési tudása ezáltal emeltessék. 3. Az életet kellemesebbé tevő nemesebb szórakozásokról a lehetőséghez képest a tanyavilágban fokozottabb gondoskodás történjék. 4. Különös gond fordittassék olyan gyermekjóléti és egészségügyi intézmények létesitésére, melyek a tanyán élő családok fenmaradása s fejlődése céljából szükségesek.

A kongresszuson, dr. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter is részt vett s mindvégig élénk figyelemmel kisérte az előadásokat s legnagyobb elismerésének adott kifejezést a kongresszus sikere felett.

Kánaán a Kossuth uccán

A Kontsek élelmiszerüzlet előtt, a Kossuth uccán olyasmi történt ma, ami erélyes cáfolata a nyomoruságról szóló hireknek. Egy negyedórára a téres, szép ucca levetette hétköznapi képét és a tejjel-mézzel folyó régi időkbe varázsolódott vissza. Azaz legalább is a mézzel folyó időkbe. Méz folyt ugyanis az uccán, ha az egész uccán nem is, de a csatornában, amelyet pedig már a régi jó világban sem azért szerkesztettek meg, hogy tej és méz, hanem hogy viz follyék benne.

Dél fele két inasgyerek nagy fáradsággal huzogatott be a nagykereskedés udvarára egy kis szekeret. Négy-öt hatalmas kanna volt benne s amint a járda mellett felrántották a szekeret, az egyik kanna nagy csörömpöléssel lezuhant a földre. A véletlen müve, hogy a fedője lecsuszott s a következő pillanatban már vastag folyással csurgott kifelé, a földre a kanna tartalma, a szép, gyöngédsárgás akácméz...

A két gyerek gyorsan ugrott s igyekezett, de hiába, mire felemelhették a nehéz kannát, már kicsorgott belőle öt, vagy tiz kilónyi. Lassu, sulyos mozgással ott csuszott az uccai csatornaszem felé a folyókába, de a föld alá már nem juthatott, mert mig a csatornaszemhez ért volna, az inasgyerekeknél sokkal ügyesebb népség rohant a mézre: néhány munkanélküli, egy-két gyerek. Az ujjukat mártogatták a mézbe, aztán élvezettel szopogatták le róla a meg nem szokott, akác illatu édességet. Volt egy kofa, aki hamarosan lábast keritett s a két markával szedte fel a folyókából a mézet.

— Hazaviszem, otthon kifőzöm a piszok miatt — mondta —, ugy szereti ezt az én uram, hogy megsiratná azt, ami kifolyt . . .

Boldogan meritgette ragadós kezeivel s a pákosztoskodó gyerekek arcán is ünnepien ragyogott a széles mosolygás, meg a ragadós méz.

Kánaán volt ma a Kossuth uccán.

— **Létrejött a kollektiv megállapodás a kőmüves- és ácsiparban.** A debreceni ipartestület kőmüves és ács szakosztálya, a Kőmüvesmesterek Országos Szövetsége debreceni csoportja, valamint másrészről a magyarországi épitőmunkások debreceni csoportja között létrejött a kollektiv szerződés, amelyet a debreceni elsőfoku iparhatóság is jóváhagyott. A szerződés junius 25-én már életbe is lépett.

Bikszád gyógyfürdő ERDÉLY KARLSBADJA

Biztos gyógyulást nyujt az összes gyomor-, epekő-, cukor-, máj- és hólyagmegbetegedéseknél. — Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő- a fő- és utószezonban

A főszezon (julius 1-től augusztus 25-ig) árai:

A Berta lakban	1	ágyas szoba napi	75 Lei	Pensióval étlap szerint			135 Lei
A Mária „	1	„ „ „	60 „	Pensióval „	„		120 „
A Móricz „	1	„ „ „	40 „	Pensióval „	„		100 „
A Berta lakban	2	ágyas szoba napi	135 Lei				
A Mária „	2	„ „ „	105 „				
Az Anna „	2	„ „ „	80 „				
A Móricz „	2	„ „ „	80 „				

A napokban érkezett rendelet szerint **ingyenes fürdővisum és félár vasuti utazás.** — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság.

Legyőzheti-e a gazdasági válságot a kereskedő, ha finom árut ad olcsó áron

A Debreceni Független Ujság mai számának egy másik helyén érdekes cikket közöl *Lord Rothermere* nagy lapvállalatának ezévi közgyüléséről. — Ezen a közgyülésen Esmond *Harmsworth*, a vállalat elnöke, rámutat arra, hogy bár a nagy gazdasági válság során a Rothermere-lapok példányszáma, — igy a *Daily Mail*-é is — bizonyos mértékben esett, a vállalat 75,000 fonttal több nyereséggel zárta üzleti évét, mint az előző üzleti évet. Meg is magyarázta Esmond Harmsworth, hogy honnan ez az érdekes tünet: azért zárult a Daily Mail konszernjének ez az üzletéve nagyobb nyereséggel, mert

az angol üzleti felfogás szerint gazdasági válság idején kell fokozni a hirdetési tevékenységet

s a nagyobb kvantum hirdetés busásan pótolja a példányszám csökkenése által előállott veszteséget.

Ime, a gyakorlati élet, a fejlett kereskedelmi érzék miként tud a gazdasági válság akadályain keresztül is diadalmaskodni! És ha ehez még hozzátesszük az angol üzleti élet régi, ismert aranyszabályát: hogy minél jobb árut kell adnia a kereskedőnek minél olcsóbban, akkor világos, hogy ilyen alkalmazkodó, a kereskedő és a közönség érdekeit összeegyeztető üzleti elveknek nemcsak Angliában, hanem mindenütt a világon életképessé kell tenniök a jól vezetett üzletet.

Érdekes példát tudunk erre Debrecenben. Nemrég rendezett idényvásárt egy debreceni áruház, amelynek évek óta követett elve az árak állandó leszoritása. Ennek a vásárnak, amely még most is tart, egyik legnagyobb érdekessége, hogy

a textilfázisadó s a többi, az árut drágitó rendelet, a gyárosok áremelése ellenére is, a kereskedő leszállitotta inkább saját haszonkulcsát, csakhogy olcsóbb és mégis jóminőségü árut tudjon adni a közönségnek.

Az eredmény? Mi, akik állandóan érdeklődünk a gazdasági életet jellemző árusitási és egyéb akciók iránt, ezen a héten tizszer is kerestük üzletében az áruház tulajdonosát s egyszer sem tudtunk vele beszélni, annyira elfoglalta őt is és nagyszámu személyzetét is a vevők kiszolgálása. Tódult ebben az áruházba a közönség, amely pedig ma minden fillérre fokozott gonddal vigyáz és a legjobb birója a különféle üzleti módszereknek. — A debreceni közönség az olcsó árakkal, de jó áruval dolgozó áruház mellett döntött. Természetesen azért döntött, mert tudomást szerzett róla, az áruház tulajdonosa ugyanis nem rejti árait a véka alá s feltünő hirdetésekben hozza azokat a közönség tudomására.

Magunk is vásároltunk az áruházban s minket is meglepett az árak olcsósága. Csak egy példa: a divatos flappjack pudertartót, aminek az ára szinte az egész világon 7—8—10 pengő, ebben az áruházban a vásár tartama alatt egy pengőért árusitják. Amikor összevásároltuk szükségletünket, a kasszánál, fizetésnél kedves ajándékot kaptunk. Erre már mégis el kellett szakitanunk a kiszolgálás munkájától *Havas* Károlyt, aki áruházát 14 éve vezeti mintaszerü szorgalommal és a közönség szükségletei iránti nagy érzékkel és megkérdeztük tőle, hogy lehet az, miként tudja elérni, hogy ebben a nagy gazdasági válságban is idényvására ilyen nagy sikert aratott. Mosolyogva válaszolta:

— Három aranyigazsággal: Jó áru, olcsó ár, tartós reklám.

Igaza van. Másként egy mellékuccán dolgozó üzletnek lehetetlen volna minden szezonban megmozgatni Debrecen egész közönségét. De sikere annál nagyobb dicsőség. — És a tapasztalat alapján nyugodtan s a legjobb akarattal ajánljuk mi is a közönség figyelmébe Havas Harisnyaházát Bádogos ucca 2. sz. alatt.

A nő dohányzása és a politika

„Az én otthonom az én váram„ angol jelszava ma talán már a liberalizmus klasszikus földjén, Angliában sem elég erős ahhoz, hogy föltartóztasson minden ostromot az egyéni szabadság vára ellen.

Nem is olyan meglepő tehát, hogy a mai Németországban hivatalos kormányrendelet figyelmezteti a nyilvános helyiségekben a közönséget, hogy „a német nő nem dohányzik!" Ez az állitó alakban fogalmazott mondás csak az a szerény fügefalevél ,amely a nyilt parancsot, a brutális belegázolást az egyén legártatlanabb kedvteléseibe és jogaiba eltakarja, de annyit ér, mint a nyilt tilalom; hiszen bizonyos, hogy egy nőnek sem fog eszébe jutni ezek után vendéglőben vagy nyilvánosság előtt rágyujtani egy cigarettára. Sőt otthon is csak bujva fog hódolni dohányzó szenvedélyének, mert a jó barátnők könnyen ráfoghatnák, hogy hazafiatlanul, azaz inkább honleányhoz nem méltóan dohányzik. Hiszen az irigyeivel még csak el tudna készülni egy nő, de a barátnők ravaszabbak.

A barátnők azt mondják:j aj, de finom a cigarettád és milyen jól áll neked a cigarettád és milyen jól áll neked az a keskeny aranyvégü szipka. Másnap aztán a férj tiltakozik, hogy kedves neje ártson az ő karrierjének esztelen dohányzásával: a kaszinóban is beszélik, hogy őnagysága tüntetőleg nem veszi semmibe a német nő hazafias kötelességeit.

De félre a tréfával. Mint a vizcseppben is benne tükröződik kicsinyben az egész mindenség, ugy ebben a humorosnak látszó dohányzási rendeletben benne vannak korunk összes fájó problémái, sötét tragédia, ellentétes világnézetei, megoldatlan kérdései.

Hiszen vannak mindenhol, vannak nálunk is, akiknek nem tetszik a nők dohányzása és minden, ami evvel együttjár, amire ez emlékeztet. A nő dohányzásával és különösen nyilvános dohányzásával együttjár a nő férfiasabb, önállóbb fellépése. A dohányzás férfias szenvedély, eddig legalább is annak számitott. A dohányzó nő öntudatlanul is azt akarja tudtunkra adni a füstkarikákban, hogy ő nem hagy már diktálni magának szokásaiban sem és neki minden szabad, ami a férfiaknak meg van engedve.

Da ha valakinek szimpatikusabb a nő a feleség és anya hivatásában, mint az önálló kenyérkereső minőségében, akkor sem jogosult — legalább is az eddigi demokratikus és liberalis felfogás szerint — hogy rákényszeritse a maga nézetét azokra a nőkre is, akik tényleg nagyobb elhivatottságot éreznek valamely önálló munkakörre és független életmódra. Még kevésbé lehet ilyesmire gondolni akkor, mikor a nők jórészének amugy sem lehet választania a férjhezmenés és az önálló kenyérkereset között, hanem a viszonyok hatalmánál fogva ideiglenesen vagy teljes életükre ,sokszor még a férjhezmenés után is kénytelenek a házonkivüli, kenyérkereső munkát vállalni.

Ugyanigy van a nők dohányzásával is. Aki megtiltja, vagy megbélyegzi ezt, annak legalább is gondoskodnia kellene előbb, hogy megszüntesse azokat, melyek a nőt rávezették és rászoktatták a dohányzásra. A legfőbb ilyen ok nem is annyira az önálló munka vagy a termelő munkában való részvétel, mert hiszen az „alsóbb néposztályok" női is keményen dolgoznak nemcsak mint a férfi segitőtársai, hanem önmagukat és családjukat tartják el sokszor — és mégsem dohányoznak. Hacsak a pipás és bagózó cigánynőkre nem gondolunk, egyébként a gyári munkásnők és kisiparosnők között is ritka a dohányzás, a parasztnők, a falusi dolgozó nők világában pedig szinte aberrációnak ,eltévelyedésnek számit az ilyesmi.

Mi a legfőbb ok, amely a modern nő dohányzási szenvedélyét kiváltotta? Az előbb mondottakat figyelembe véve, alig lehet másban keresni ezt a kiváló okot, mint a férfiért, a föltünésért folytatott harcban s e harc által előidézett idegességben. A háboru utáni izgalmas, folytonos gazdasági és politikai változások, vámháboruk, munkanélküliség, örökös nyugtalanságban és vibrálásban tartott korszakban sem anyagi, sem erkölcsi lehetősége nincs meg a házasulásnak, családalapitásnak, sőt a már megkötött házasságok normális folyása és tartóssága is erősen veszélyeztetve van. Igy aztán a nő és leginkább a városi s a középosztályokhoz tartozó nő élete nyugtalan, meg nem szünő harc a kacérság, a divatosság, a kozmetika, a sport a müveltség testi és lelki fegyvereivel, hogy a nagy versenyben magának egzisztenciát és férjet biztositson. Ebben a harcban fegyver lesz a dohányzás is.

Aki nem tudja megérteni vagy nem tudja megszüntetni az okokat, egyszerüen betiltja a neki nem tetsző okozatokat. A kispolgárnak nem tetszhetik a nők dohányzása ,mert benne egy uj, nyugtalanitó fejlődés tünetét látják meg ösztönösen és ezért megbélyegzik és betiltják. Nem tetszhetik a szépségversenyek rendezése és a „Miss választás" ugyanolyan okokból és ezt is betiltják. Ezek után egész biztonsággal várható, hogy sor kerül majd a nők háttérbe szoritására a hivatalokban, a munkavállalásnál s azután a nemi politikai egyenjoguság terén is.

Ebben a kicsinynek látszó ügyben, a nők dohányzási szabadságának tükrében jobban meglátszik egy egész rendszernek, egy sulyos bonyodalmakkal fenyegető, mert multbanéző és szük látókörü áramlatnak igazi arca mentalitása, mint száz nagy beszédben és nyilatkozatban.

— **Epekő-, vesekő-, és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik hugysavas sók tulszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes **„Ferenc József"** keserüviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfia hosszu megfigyelés alapján megállapitotta, hogy a **Ferenc József** viz biztos és rendkivül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknél is ajánlják.

Uj dohánytipust vezet be a dohányjövedék

Budaptst, julius 8. A Hivatalos lap vasárnapi száma száma közli a dohányjövedék igazgatóságának hirdetményét, két ujfajta dohány bevezetéséről. A közönség régi kivánságának kiván eleget tenni a dohányjövedék vezetősége azáltal, hogy uj minüségü gentry és finom hercegovinai gyártmányokat vezet be. A finom hercegovinai nedvesen illatositott pipadohány 100 gramja kartonba csomagolva 2.40 pengőbe, 25 gramos csomagban pedig 60 fillérbe kerül. A gentry pipadohány pedig 1.50 pengőbe. A dohányt a jövőhét elején fogják az egyes dohánytőzsdékben árusitani.

Marólugot ivott egy debreceni leány

Szombatra virradóra borzalmas módon akart megválni az élettől egy 20 éves debreceni leány. A Nyil ucca 16. számu házban *Bodnár* Mária 20 éves leány bezárkózott a szobájába és marólugot ivott. A házbeliek a leány hörgésére lettek figyelmesek, rátörték az ajtót és azonnal hivták a mentőket, akik kiszállitották első segély nyujtás után a közkórházba. A leány állapota nagyon sulyos. Bodnár Mária az ereit is felakarta vágni, de már nem volt hozzá ereje, mert a marólug okozta fájdalomtól elvesztette az eszméletét.

A leányt még nem tudták kihallgatni és igy nem tudják, hogy miért akart meghalni.

Vásároljon hirdetőinknél.

Gömbös Dollfuss meghivására vasárnap Bécsbe utazik

Nem lesz szó a tanácskozáson sem personálunióról, sem vámunióról, sem restaurációrol — irja a Wiener Zeitung

Budapest, julius 8. Az osztrák kancellár meghivására Gömbös miniszterelnök vasárnap délután rövid látogatásra Bécsbe utazik.

Bécs, julius 8. Gömbös miniszterelnök megérkezését vasárnap este 6 órára várják. Horn Bostell szövetségi tanácsos a határig eléje utazik, ott a szövetségi kancellár nevében üdvözli. A miniszterelnök a magyar követségen száll meg. Még holnap este megbeszélés lesz a kancellári hivatalban a miniszterelnök és Dollfuss szövetségi kancellár között. Utána a szövetségi kancellár vendégének tiszteletére vacsorát ad. Felköszöntők nem lesznek. Gömbös miniszterelnök hétfőn reggel utazik vissza Budapestre.

Bécs, julius 8. A holnapi Wiener Zeitung Gömbös miniszterelnök bécsi látogatásának jelentőségéről ezeket irja:

— A magyar miniszterelnök látogatása azt mutatja, hogy Ausztria irányában a magyar politika bevált utakon óhajt haladni, a két dunai állam szives barátságban akar egymással élni. Minthogy a hivatalos látogatás az osztrák szövetségi kancellár meghivására történik és természetszerüen elsősorban gazdasági problémáknak szól. Magyarország barátsága különösen nagy érték a mi számunkra, a béke drága kincseiért folytatott harcban. Ezt a barátságot bizonyitja utjával Magyarország vezető és nagystilü államférfia. Természetesen megindul majd a nagy találgatás a világsajtóban az ut céljáról. Megismételjük tehát: a megbeszélés főbb témája gazdasági kérdések lesznek! Nem lesz a tanácskozáson sem personál unióról, sem vámunióról és még kevésbbé restauráció kérdéséről szó. Mindamellett Ausztria közeli és távoli környékén bizonyára felismerik és elismerik Ausztria és Magyarország kormányfői összejövetelének jelentőségét. A vasárnapi találkozás nem mindennapi esemény.

Hisztérikus zokogás közben vallott Matuska a biatorbágyi gaztettről, amelyre a titokzatos Leó kényszeritette

A rendőrségi nyomozás szerint a szörnyeteg segitőtárs és felbujtó nélkül követte el tettét

Budapest, julius 8. Matuska kihallgatása ma a legérdekesebb fordulatához érkezett:

a biatorbágyi merényletről kellett számot adnia a vizsgálóbiró előtt, melynek 23 áldozata volt.

Amilyen nyugodt, csaknem fölényes volt tegnap a biatorbágyi merénylő, olyan ingerült, izgatott volt ma és szinte percenként hisztérikus kitörések kisérték vallomását.

Matuska széttárja kezeit, izgalomtól reszkető, sirásba csukló hangon kiáltja:

— Nem akarja senki elhinni nekem, pedig mindenre, ami szent, állitom, hogy én nem személyszállitó vonatot akartam felrobbantani, hanem azt hittem, tehervonat jön... Nem akartam senkit megölni, nem akartam senkivel végezni.

— Hát nem egyedül követte el a merényletet? — vág közbe a vizsgálóbiró.

— Nem! — kiáltja rekedten Matuska.

— Kik voltak a büntársai?

— Leó... Leó!...

— Hát ott volt Leó is?

— Ha nem is volt ott személyesen, de a szelleme ott volt, ő irányitott engem. Ő az oka mindennek. A Leó, a Leó...

— És aztán mi történt?

Matuska most megint izgatott lesz. Karjait szeme elé szoritja és zokogva mondja ezeket:

— Amikor láttam, hogy lezuhant a vonat, hallottam a kétségbeesett jajveszékelést, kiabálást, odarohantam, hogy segitsek...

A gyermekeket akartam megmenteni... A magam gyermekére gondoltam... Nekem is van gyermekem...

Matuska lerogy egy székre, szinte mereven ül pár pillanatig, aztán ujból zokogni kezd.

— Késő estig dolgoztam a merénylet szinhelyén. Elhelyeztem a robbantószert, aztán elsiettem a viaduktól,

nem mehettem messzire, irtózatos robaj reszkettette meg a levegőt.

Nem mertem hátrafordulni... Aztán mégis odamentem, láttam a lezuhant kocsikat, a jajveszékelő embereket... Hirtelen

előkaptam a zsebkésemet, összekarmoltam vele az arcom.

Azt mondtam, hogy én is a szerencsétlenül járt vonaton utaztam, de szerencsémre nem sebesültem meg sulyosan. A mentők betapasztották vérző arcomat.

— Aztán elrohantam — folytatta Matuska rapszódikus gyors vallomását.

Szabadulni akartam Leótól, aki erre a szörnyü merényletre kényszeritett...

Elhatároztam, hogyha találkozom vele,

őt is, magam is megölöm.

Azután Matuska ismét zokog, jajveszékel, ugy hogy félbe kellett szakitani kihallgatását.

Ekkor a vizsgálóbiró egy óra hosszat tanácskozott Schweinitzer rendőrtanácsossal. Schweinitzer tanácsos tájékoztatta a vizsgálóbirót azokra a bejelentésekre vonatkozóan, amelyeket a vizsgálóbiró felkérésére lenyomozott a rendőrség. Ezek a bejelentések ugyanis arról szóltak, hogy Matuskának állitólagos büntársai és felbujtói vannak. A rendőrség részletesen kihallgatta a bejelentések szereplőit, a legkörültekintőbb nyomozást folytatta le és

ez a nyomozás azt konstatálta, hogy Matuska büntársaira és felbujtóira vonatkozó bejelentések nem fedik a tényeket.

Matuskának sem büntársai, sem felbujtói nem voltak. Matuska egyedül követte el tettét.

A hivatalos vetésjelentés szerint a buzából jó közepes, a rozsból közepesnél jobb termés lesz

Budapest, julius 8. A földmivelésügyi miniszter most adta ki az uj vetésjelentést. Eszerint a repce nagyobbára beérett; aratás folyamatban van. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 4.85 q, összesen 65.350 q repcetermés várható. A mult évben összesen 107.337 q repce termett.

A buza egyenletes, sürü, szára magas, de rendkivül sok helyen megdől. A kalászai jól fejlettek, egészségesek, szemei teltek.

A szerecsenpoloska csak itt-ott Hajdu és Borsod vármegyékben mutatkozik. Kat. holdanként országos átlagban 7.40 q, összesen mintegy 20,490.300 q buzatermés várható.

A mult évben összesen 17,544.002 q termett.

A rozs kevés kivétellel magas, több helyen meg is dőlt. Kalászai jól fejlettek, hosszuak, de sok helyen ablakosak. Kat. holdanként országos átlagban 7.29 q, összesen mintegy 8,583.700 q rozstermés várható.

A mult évben pedig összesen 7,696.757 mázsa termett.

Az őszi árpa aratása megindult, de több helyen az esőzés hátráltatja. Kat. holdanként országos átlagban 7.98 q, összesen mintegy 6,754.200 q árpatermés várható.

A zab fejlődése jó, több helyen azonban ritka és gazos. Kat. holdanként országos átlagban 6.92 q, összesen mintegy 2,786.780 q zabtermés várható.

A buza jó közepes, a rozs közepesnél jobb, az árpa, a zab és a repce közepes.

A tengeri a hüvös időjárás miatt sok helyen visszamaradt, de a néhány napi meleg idő hatására sokat javult.

Mintás
Tropicál ruha
5·80
SCHREIBER ADOLF
PIAC UCCA 19.

A burgonya többnyire visszamadt, hiányos, nem elég bokros.

A cukorrépa megerősödött s jól fejlődik.

A tengeri közepes, burgonya közepesnél jobb, a cukorrépa jó termést igér.

A takarmányrépa általában szintén jól áll, elég sürü és egészséges. A kerti vetemények az esőkre jól fejlődnek és szép termést adnak. A vöröshagyma erőteljes fejlődésben van. A fejek nagyok és egészségesek. A sok eső helyenként (Csanád és Hajdu vármegyékben) gyökérrothadást és felmagzást idézett elő.

A szőlők fejlődése általában a hüvös időjárás folytán lassu és kb. 2—3 héttel elmaradt. Peronoszpora-kártétel még nem észlelhető, mert a gazdák szorgalmasan permeteznek. A kártevők közt a szőlőmoly is jelentkezik.

E hó 16-án filléres gyors jön Debrecenbe

Budapest, julius 8. A m. kir. államvasutak közlése szerint julius 16-án legalább 500 utas jelentkezése esetén a következő filléres gyorsvonatokat inditják:

Miskolcról Pécsre, Ceglédről Debrecenbe, fel- és leszállás Szolnok és Törökszentmiklós állomásokon meg van engedve. A menettérti jegy ára 3.30 pengő. A harmadik filléres gyors Esztergomból Siófokra megy.

Tolvaj helyett végrehajtót ütöttek le

Sulyos sérüléssel szállitották be tegnap a debreceni egyetemi klinikára *Kabai* Sándor karcagi végrehajtót. Kabai az éjszakai órákban bekopogtatott egy gazdálkodó házába és követelni kezdte, hogy a gazda leánya nyissa ki az ajtót. *Nagy* Lajos gazdálkodó két fia erre kiment az udvarba s erre a végrehajtó futásnak eredt. A fiatalemberek azt hitték tolvajjal van dolguk és üldözőbe vették. Utól is érték, mire az egyik fiu fejszével két csapást mért a fejére. A karcagi rendőrség megindította az ügyben az eljárást.

— Az idei nyaralók meggyőződhettek arról, hogy nem lehet teljes a nyaralás — rádió nélkül. A mai ember életében oly fontos és nélkülözhetetlen szerepet játszik a rádió, hogy ahol az hiányzik, ott senki sem érzi magát otthonosan. A rádió ugy vidéki nyaralásnál, mint a környéki week-end-házakban, strandokon, kabinokban mindenkor, de különösen kedvezőtlen időjárás esetén, kényelmes és olcsó eszköze a jó szórakozásnak. A bevált 2 + 1 lámpás, négypólusu hangszóróval egybeépitett 7016-os Orion rádió bármely szaküzletben 86 pengőért tiz havi részletfizetésre kapható. Mindenkire vonatkozik az a rádió-közmondás, hogy: „Ha még nem volt — legyen, ha jobb kell, Oriont vegyen."

Világmárkás autó és motor kerékpár **PNEU,**
autóalkatrészek
amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbb beszerzési forrása
Saját érdekében kérjen árajánlatot.
Nagy József automobil szaküzlete Budapest, VI. Andrássy út 24 Tel. Aut. 221-97. 285-63

Vasárnap lesz dr. Györki Imre beszámolója

Vasárnap, e hó 9-én délután félnégy órai kezdettel tartja képviselői beszámolóját dr. *Györki* Imre, Debrecen szocialdemokrata képviselője. A beszámoló keretében foglalkozni kiván mindazokkal az aktuális kérdésekkel, amelyek ma a dolgozó rétegeket a legjobban érdeklik.

Özvegy Keleti Izsóné meghalt

Szombaton éjszaka váratlanul elhunyt özvegy Keleti Izsóné, Keleti Izsónak, a debreceni államépitészeti hivatal néha főnökének özvegye. Keleti Izsó, a kiváló müszaki ember Debrecen közéletében jelentős szerepet vitt és rokonszenves egyénisége, nagy tudása, emberszeretete a megbecsülésnek és tiszteletnek középpontjába állitották. Keleti Izsóné férje mellett mint nagy müveltségü uri asszony, mint szerető családanya, mint jó szivü asszony Debrecen társadalma részéről részesült mindama tiszteletben és szeretetben, amely őt joggal meg is illette. Egyetlen fia, Endre az elsők között volt, akik a hazáért hősi halált haltak. Fiának halála édes atyját, Keleti Izsót sulyosan megrenditette, ezt a csapást kiheverni nem is tudta és 2 év mulva követte fiát. A nemes lelkületü uri asszony szilárd lélekkel viselte el a csapást, amely őt is mélységesen megrenditette és amelynek szomoru emlékét egész életén át szenvedte. Mintegy két hónap előtt kezdett el betegeskedni és szenvedéseitől most váltotta meg a halál. Elhunytát leánya, dr. Sebestyén Lipótné Keleti Erzsi és férje, unokái, valamint fivére, Braunfeld Gyula, a diósgyőri vasgyár nyugalmazott igazgatója, unokái és kiterjedt rokonsága gyászolja. De mély fájdalmat és igaz részvétet keltett halála számos tisztelőjénél és ismerősénél is. Családja a következő gyászjelentést adta ki:

Külön értesités helyett.

Dr. Sebestyén Lipótné sz. Keleti Erzsi az alólirottak és a többi rokonok nevében is fájdalommal tudatja, hogy szeretett édesanyja,

Keleti Izsóné

sz. BRAUNFELD PAULA

a debreceni m. kir. államépitészeti hivatal néhai főnökének, Keleti Izsó kir. müszaki tanácsosnak özvegye 1933. évi julius hó 8-ikán éjjel elhunyt.

Braunfeld Gyula (Miskolc)
testvére
Dr. Sebestyén Lipót
veje
Sebestyén József
Sebestyén András
Sebestyén Éva
unokái.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Bünvádi eljárás indult a solymári halálbánya ügyében

Budapest, julius 8. A pestvidéki ügyészség bünvádi eljárást inditott a pilisvörösvári Solymár-aknában történt bányaszerencsétlenség ügyében. A nyomozást Jeney Aladár ügyészségi alelnök vezeti. Az eljárás eddig meg nem határozott személyek ellen folyik. A vádhatóság szükségét látta annak, hogy tisztázza az ország érdeklődésének központjában álló szerencsétlenség ügyét. A bányakapitányságon már előzően vizsgálatot inditottak annak megállapitására, elkerülhető lett volna-e az akna beomlása? A bányakapitányság kihallgatta a halálbánya bányászait is, akiknek vallomása most már az ügyészség előtt fekszik.

Tovább dul a harc Roosevelt áremelési blokkja és a franciák által vezetett aranycsoport között

Newyork, julius 8. Roosevelt áremelési blokk létrehozásán fáradozik és ebbe a blokkba minél több országot bevonni kiván azok közül, amelyek nem tagjai az aranycsoportnak. Nyilvánvaló, hogy Roosevelt, aki a konferencia további müködésének kérdésében nagy győzelmet aratott, ebben a kérdésben uj csatára készül az aranycsoporttal.

Páris, julius 8. Az aranyalaphoz ragaszkodó államok jegybankkormányzóinak mai értekezletén megegyeztek abban, hogy érdekeik védelmére közös alapot létesitenek. A védelem módozatait titokban tartják.

Hindenburgot távolitsák el és Hitler legyen a népcsászár — ez a nácik vágya

Bécs, julius 8. A Wiener Allgemeine Zeitung müncheni és berlini táviratiban a következőkben számol be a tegnapi németországi eseményekről:

Münchenben a lap tudósitója szerint

a Barna Ház őrségének négy tagját letartóztatták, azzal a váddal terhelten, hogy Hitler Adolf kancellár ellen merényletet készitettek elő.

Egy másik müncehni jelentés szerint

Epp tábornok birodalmi helytartó soffőrjét letartóztatták.

Azzal gyanusitják, hogy automobilját az Isar-folyóba akarta vezetni s igy akarta láb alól eltenni a tábornokot. A lap berlini táviratot közöl arról, hogy a nemzeti szocialista párt tagjaiból álló küldöttségek nap-nap után felkeresik a birodalmi kancellárt s azt kérik tőle, hogy

távolitsa el Hindenburg birodalmi elnököt, mert „felelőtlenül" olyan ügyekbe avatkozik, amelyekhez nem ért.

A küldöttségek részéről olyan óhajok is megnyilvánulnak, hogy

Hitler Adolf népcsászárrá kiáltassa ki magát.

A berlini Tag cimü lap jelentését is közli a bécsi ujság, amely szerint Friedeberg kerületben, Griesen községben a kormánybiztosi polgármester utasitására letartóztattak egy katholikus papot, akit a polgármester kémkedéssel vádol.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, julius 9-én.

A református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: dr. Farkas Pál. Kistemplom d. e. 9 óra: Benke Tibor, d. e. 11 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra: dr. Illyés Endre. Kossuth ucca d. e. 10 óra: Halász András, d. u. 5 óra: Lukács László. Árpádtér d. e. 10 óra: Nagy Sándor, d. u. 3 óra: Nagy Sándor. Ispotály: d. e. 10 óra: Módis László, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc. Nyilastelep d. u. 3 óra: Mezey Béla. Csapókert d. e. 10 óra: Kulcsár Dezső, d. u. 3 óra: Halász András. Téglavető d. u. 3 óra: Benke Tibor. Téglaskert d. u. 3 óra: Bottyán János th. Nyulas d. e. 10 óra: Illyés Sándor th. Sámsoni uti iskola d. u. 4 óra: Bárdi Ferenc. Kerekestelep d. u. 3 óra: Orosz János th. Wolaffkatelep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. Alvinczy-tér d. u. 4 óra: Tóth Sándor.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) d. e. 10 órakor istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész. Esti istentisztelet julius, augusztus hóban nem lesz.

A görög szertartásu római katholikus templomban: Reggel 7 órakor istentisztelet, 8 órakor katona- és diákmise együtt, 9 órakor olvasott szentmise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, fél 12 órakor Credo-egyesület gyülése az iskola tanácstermében, délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, fél 11-től fél 12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

hirek

Mindentudó

Ma: Julius 9. Vasárnap. Protestáns: Lukrécia, római katholikus: Veronika, izraelita: Thamusz 15.

Holnap: Julius 10. Hétfő. Protestáns: Amália, római katholikus: Amália, izraelita: Thamusz 16.

Hivatali fogadások: Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9—12, 3—5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10—1.

— **Dr. Baltazár Dezső püspök julius és augusztus hónapokban kihallgatást nem tart, magánügyeket irásos megkeresésre sem intézhet, magánlevelekre nem válaszolhat. Püspöki hivatal.**

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: „Kossuth", Piac 26. „Reménység", Csapó 22. „Isteni Gondviselés", Petőfi-tér. „Sas", Hatvan u. 70. „Csokonai", Mester 45. „II. Rákóczi", Külsővásártér, Miklós u. sarok. „Mátyás király", Nyilastelep. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

IDŐJÓSLÁS:

Változó felhőzettel mérsékelten meleg idő, egyes helyeken eső vagy zivatar.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MUSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, julius 9.

9.15: Hirek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániatemplomból. Szentbeszédet mond dr. Hetényi Gyula mezőtárkányi plébános. A szentbeszéd mise közben, evangélium után van. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofnlemezek. 3: A m. kir. földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Bakoss László m .kir. gazdasági akadémiai r. tanár: Mikor é shogyan kell a baromfiakat elbirálni. 3.45: Néprajzi közvetités Uszódról. Vezető Paulini Béla. Majd: Bura Sándor és cigányzenekara, Radics Lajos (tárogató) közremüködésével. 6: Kinn a pusztán. Dr. Zalai Szalay László elbeszélése. Felolvassa dr. Fejér József. 6.30: A Székesfővárosi Zenekar Strauss János-estje a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. 8.30: A gyermek nyilatkozik. Stella Adorján vidám csevegése. 9: Góthné Kertész Ella és Góth Sándor müvészestje. 10: Pontos időjelzés, hirek, sport- és lóversenyeredmények. Majd: Berend Endre szalon- és jazz-zenekara a Dunakorzó kávéházból. 11: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara a Bodó-kávéházból.

PIAC UCCA 14.

Nemcsak olcsón, de jóminőségü
gyapjuszövetet, bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

HÉTFŐ, julius 10.

6,45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Cervantes: Don Quijote kalandjaiból. 2. Tortareceptek. (Felolvasás.) 12.05: Garai Margit gordonkázik, Turcsik Gizella énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor. 1.30: Mándits szalonzenekar. 3.30: A rádió diákfélórája. Hogyan utazzunk. 4: Kisértetjárás. Nyáry Andor elbeszélése. 5: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzene kisérettel. 5.30: Az angol férfidivat forradalma. (Londoni levél.) Irta ifj. Hegedüs Ádám. 6: Gramofonlemezek. 7.15: Terménytőzsdei árak. 7.25: Beszámoló a vivó Európabajnokságokról. Dr. Boross György előadása. 7.50: Rácz Lajos és cigányzenekara. 9.10: Katonai indulók. Előadja a m. kir. Mária Nerézia 1. honv. gyalogezred fuvószenekara. 10.45: Malcsiner jazz a Belleuvue szállóból. Közben 11.15: A Magyar Cserkészszövetség francianyelvü előadása. Dr. Molnár Frigyes: Les parents éclereurs et le Jamboree.

Társadalmi esemenyek naptára

JULIUS 9.

— **Dr. Soós Béla lelkész beiktatásával** kapcsolatosan a Csapó uccai egyházrész tanácsosai vasárnap reggel 9 órára gyülnek össze a Szappanos ucca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, ahonnan testületileg vonulnak az egyház tanácstermébe és csatlakoznak a presbitériumhoz. Az egyházrész déli 12 órakor díszközgyülést tart gyülekezeti otthonában, ahol dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök és dr. Révész Imre egy. tanár fogják üdvözölni a beiktatott lelkészt, mint az egyházrész vezető lelkipásztorát.

— **A hentes szakosztály** 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Pénztáros választása, Nagy József üzletvezető tartása alóli felmentése és egyéb fontos szakmai ügyek.

— **Herzl-emlékünnepély.** A Magyar Cionista Szövetség debreceni csoportja rendes évi közgyülése keretében tartja meg e hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az izr. polgári leányiskola termében (Deák Ferenc ucca 8.) Herzl Tivadar elhalálozásának emlékünnepélyét, amelynek műsorán énekszámok, szavalatok, emlékbeszéd szerepelnek. Az énekszámokat az Izr. Ifjak Dalköre adja elő. Vendégeket és érdeklődőket szivesen lát az elnökség. Belépődij nincs.

— **A Madárvédelmi Egyesület kirándulása vasárnap.** A Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület kirándulása a Martinkára vasárnap az eddig jelentkezettek számából itélve igen nagyszabásunak igérkezik. Az Egyesület vezetősége madárjóslás alapján biztosan szép időre számit, de ha mégis a madarak tévedtek volna, a kirándulást akkor is megtartjuk, mert Martinkán fedett helyiségek is állanak a vendégek rendelkezésére. Indulás reggel fél 9 órakor a guthi vasutállomásról, visszaérkezés este fél 9 órakor. A közgyülés 11 órakor kezdődik, előtte választmányi gyülés lesz.

JULIUS 10.

— **A mészáros szakosztály** 10-én, hétfőn délután 6 órakor rendkivül fontos ügyben szakosztályi ülést tart az ipartestület helyiségében.

JULIUS 11.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** e hó 11-én, kedden este 6 órakor a Nagyerdei Vigadó nyári helyiségében (kedvezőtlen idő esetén az Arany Bika földszinti olvasótermében) összejövetelt tart, amely alkalommal a vezetőség beszámol a Pécsett megtartott országos ügyvédkongresszusról. A kartársakat ezuton hivja meg az elnökség.

— **A muzeumi Közmüvelődési könyvtár** ma d. e. 10—12 óráig nyitva.

— **Oláh** autófényezéseket olcsón, kifogástalanul készit. Hatvan ucca 47.

— **Mint értesülünk,** Mezei Miklós, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának cégvezetője a budapesti főintézet fiók-osztályához helyeztetett át és a nevezett bankfőtisztviselő uj poziciójának elfoglalása végett már a legközelebbi napokban a fővárosba költözik. A budapesti központhoz való, ezen kitüntetésszámba menő áthelyezés Mezei cégvezető ismerőseinek széles körében keltett örömet, akik egyuttal őszintén sajnálják a dr. Keller József bankigazgató kitünő iskolájából kikerült rokonszenves és kiváló kvalitásokkal rendelkező bankfőtisztviselő távozását, akit a debreceni fiók tisztviselői szombat este bankett keretében bucsuztattak el.

— **Retikült,** böröndöt, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann böröndös m., Piac u. 26—28.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. JULIUS 10. PÉNTEK. A csapókerti halálsorompónál a Szatmár felől jövő gyorsvonat elgázolta Nagy János iparos feleségét. A szerencsétlen asszony négy éves kis fiát tartotta a karján, azonban a gyereknek szerencsére semmi baja nem esett.

A Helyi Vasut igazgatósága elhatározta, hogy a debreceni kisvasutat villamosvasuttá épiti át.

Dr. Schwartz Artur ügyvédi irodáját Batthyány ucca 3. szám alatt megnyitotta.

Az Uranus mozi uj müsora: 1. A bukott leány bünhödése. (Lélekzetelállitóan izgalmas erkölcsdráma.) 2. A kis hős utja Marokkó felé. (Káprázatoson szép természeti felvétel.) 3. A monoklis urfi hatása a nőkre. (Nagyszerüen mulattató.) Róma égése Néró császár idejében. (Hihetetlenül szenzációs.)

1908. JULIUS 11. SZOMBAT. Elkészültek az uj megyeháza tervei, amelyekt Pavlovits Károly debreceni müépitész alkotott. A terv szerint a földszinten tizenhat üzlethelyiség lesz és a kétemeletes épület két kiugró szárnyán egy-egy tizméteres torony fog ákeskedni.

A Széchenyi kávéház kerthelyiségében uj mozimüsort élvezhet a közönség belépődij nélkül: 1. Vadászat lepke után. (Kolosszális.) 2. Rettenetes nátha. (Rendkivül mulattató.) 3. A kis vak. (Hátborzongtató dráma.) 4. Julis küssza a borunkat. (Kacagtat.) 5. Az egylábu. (Mulattató.)

1913. JULIUS 10. CSÜTÖRTÖK. A városi tanács ülésen Vásáry István dr. aljegyző ismertette a tanács álláspontját, amely javasolni fogja a közgyülésnek Tisza István gróf diszpolgárságát.

Nemetközi betörők törtek be Aczél Géza városi főmérnök Dégenfeld téri lakására, de munka közben elfogták őket.

A városi párt megbizta Békés Lajos bizottsági tagot, hogy a közgyülésen tegyen inditványt a nagyváradi honvédzenekarnak Debrecenbe való hozatala iránt.

38. Rácz Laci az Erős Jakab féle Magyar Király kávéházban szórakoztatja a közönséget müvészeis játékával, Neszmélyi Izsóné női zenekarának élén.

1913. JULIUS 11. PÉNTEK. A közgyülésen ,amely 9 óra hosszat tartott, óriási izgalmak é sheves összecsapások után 101 szavazattal 62 ellenében megszavazták Tisza gróf diszpolgárságát. Az ellenzék szónokai Bakonyi Samu, Kőrösi Kálmán, Révi Nándor, Jánosi Zoltán, Juhász Ignác és Bakóczy Gábor voltak.

1923. JULIUS 10. KEDD. A város' három és fél millió koronáért meg fogja váltani a DEMKE internátust.

A Kelet-Észak válogatott mérkőzés 0:0 eredménnyel végződött. A keleti csapatból kiváltak: Martin, Guttmann, Sipos és Baik.

1923. JULIUS 11. SZERDA. Hivatalos lapszünet.

— **Mielőtt** posztó, vászonáru szükségletét beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt posztó, vászonáru raktáramat. Kupfer, Kistemplombazár.

— **Jelentkezés a debreceni fa- és fémipari szakiskola I. osztályába.** A jelentkezés augusztus hó 15-ig tart. A felvételre vonatkozó bővebb felvilágositást az igazgatóság ad délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig (Széchenyi ut 2.), levélben is.

— **Villanyát, rádióját** Nánássy Lajossal szereltesse, javittassa. Kálvin-tér 3.

— **Gépészeknek** csapágyfém, épitkezéshez sinvasgerenda, hitelesitett mérlegek, súlyok, géptörlő rongy eladó. Klein, Hatvan ucca 49.

— **Kerti vasbutorok** legolcsóbb gyári árban Vasbutorgyár Részvénytársaságnál szerezhetők be.

— **Lakatos munkákat** mindenfélét nagyon olcsón vállal Fiu lakatos, Piac ucca 63.

— **Traktorok bejelentése.** Az okszerü talajmüvelés jelenlegi viszonyainak a megismerése céljából a m. kir. földmivelésügyi miniszter 54,580—1933. F. M. sz. rendelete alapjn felhivom a traktortulajdonosokat, hogy a tulajdonukban, üzemben levő vagy használaton kivül álló traktorok számát, tipusát (név, gyártmány, lóerő, lánctalpas , kerekes, stb.) és vásárlásának, illetve használatba vételének az idejét az elsőfoku közig. hatóság Kossuth ucca 20. sz. földszint 46. sz. szobájában f. évi julius hó 10-ig jelentsék be. I. foku közig. hatóság.

— **Képkeretezés** nagy választékban, olcsó árban Kontznál, Kálvin-tér 5. Üvegezést, gittezést vállalok.

Tüzifát és szenet tessék venni
Népszövetségi Hitelszövetkezetnél.
Telep:
MAROTHY GYORGY UCCA 24. SZ.
Iroda: Szent Anna ucca 10.
TELEFON: 31—32.
Minőség, mennyiség, garantálva.
Olcsó árak! Prima áru!

— **Áldott állapotban levő nők és ifju anyák** a természetes „Ferenc József" keserüviz használata által rendes gyomor- és bélmüködést érnek el.

— **Evangélikus egyházi közgyülés.** Az evangélikus egyház ma d. e. 11 órakor a templomban közgyülést tart, melynek tárgyai: Napirend előtti elnöki bejelentések, lelkészi jelentés az elmult munkaévadról és az egyház félévi pénztári mérlegéről, egyháztanácsi javaslatok, egyházmegyei közgyülésre képviselők választása, lelkész helyettesitése szabadságidejére, esetleges inditványok.

— **Eljegyzés.** Sichermann Margit .Debrecen), Fischer Andor (Budapest) jegyesek.

— **Eljegyzés.** Szolnoky Jenő és Bucsák Annus jegyesek.

— **Debrecenből való elköltözésünk alkalmával** a rendelkezésünkre álló idő rövidsége folytán, sajnos, nincs módunkban jóbarátainktól és jó ismerőseinktől személyesen bucsut venni, ezuton mondunk tehát Istenhozzádot és kérjük mindannyiokat, hogy tartsanak meg bennünket jó emlékükben. Mezei Miklós és neje.

— **Cipők,** kitünő minőség, állandó olcsó árusitása Nagynál, Hunyadi ucca 12.

— **Országos vásár Mátészalkán.** Mátészalkán a legközelebbi országos vásár mindennemü állatfelhajtással 1933. évi julius hó 17-én lesz megtartva. A következő országos vásárok szeptember hó 25-én és november hó 20-án lesznek. — Ugyanakkor lesz kirakodó vásár is. Hetivásár minden szerdán mindennemü állatfelhajtással.

— **Épitkezési,** tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

— **Ellopták a kerékpárját.** Béres József ujmacsi gazdálkodó jelentette a rendőrségen, hogy a Botond ucca 2. számu ház elől ellopták a kerékpárját szombat délben.

— **Mérlegkészitést, javitást** nagyon olcsón vállal Csákó, Teleki ucca 96.

— **Elveszett iratcsomó.** Aki egy Szabolcska és Debrecen felirásu, különféle följegyzéseket tartalmazó boritékot talált, legyen szives azt hozzám visszajuttatni. Dr. Kardos Albert, József kir. herceg ucca 35. szám.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **A fancsikai aranylelet a Déri-muzeumban.** A Déri-muzeum összes osztályai ma d. e. 9—1 óráig vannak nyitva a nagyközönség számára és ingyen tekinthetők meg. Az első emeleten az ősrégészeti osztály második termében a 29. számu tárlóban látható a fancsikai aranylelet, a muzeum legujabb szerzeménye.

— **A Hatvan ucca 37/a. és b. számu és Széchenyi ucca 33. számu házak** julius 13-án délelőtt 10 órakor a debreceni telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében árverés alá kerülnek. Értekezhetni és kedvező fizetési és hitelezési feltételek megtudhatók dr. Hódy Béla ügyvédnél, Széchenyi u. 1. Telefon 17-80.

VARTA accumulátor és Service
Kovács Lajos-nál
Miklós ucca 9. • Telefon: 11-70

— **Cserépkályhák** nagy választékban, Harthmuth- és más rendszerre átrakásokat, tisztitásokat vállal Krisch Károly, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— **Véres vallási vita férj és feleség között.** Egy orosházi földmunkás házaspár a napokban kint kapálgatta a kukoricát egy kardoskuti gazdálkodó földjén. Egy darabig csendesen dolgozgattak, majd szóváltásba elegyedtek és egyre cifrább kiszólásokat küldözgettek egymás felé. A vita tüzét főleg az táplálta, hogy férj és feleség nem egy valláson vannak: a férj katolikus, a feleség pedig az evangélikus hitet követi. Végül annyira elmérgesedett közöttük a vallásháboru, hogy a férj kapát emelt a feleségére és a kapanyéllel véresre verte az asszonyt, ugy hogy az félájultan esett össze. Az asszonyt nyomban Orosházára szállitották. Orvos vizsgálta meg, aki két hét alatt gyógyuló sérüléseket konstatált rajta. A látlelettel a csendőrségre sietett a menyecske és feljelentette goromba férjét, akitől egyébként azóta el is költözött. A kapanyéllel eldöntött vallási vitába igy a bíróság is beleszól.

— **Kárpitos munkákat** olcsón készitek. Szabó kárpitos, Varga ucca 1.

— **Óvás.** Azok a hölgyek, akik sokat adnak a szépre, frizuráikat az ujonnan érkezett örök cndulálógéppel **Rózsi hölgyfodrász Csapó ucca 65. szám alatti** szalonjában készittetik.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— **Mosaiklap burkolat** készitése, épitési anyagok eladása Lukács Vilmos és Testvére, Károly Ferenc József ut 3/b. Telefon: 23-08.

— **Urileányok, uriasszonyok** szabni, varrni jól tanulhatnak dr. Balázsné nőidivat szalonjában, Hunyadi ucca 24.

— **A krumplicukorról.** Lord Rothermere lapjában, a „Daily Mail" egyik számában olvassuk a krumplicukorról, hogy az olyan édesség, amelyik az életet meghosszabbitja, mert az emberi test szerveinek müködésében biztositja az összhangot, frissen tartja az erőket, pótolja az erőveszteségeket, uj erőforrásokat teremt és az agynak, az agy idegeinek táperőt ad. Az a szellemi munkás, aki krumplicukorral él, sokkal jobban birja a munkát, könnyebb a gondolattársitása, ötletprodukciója és munkalendülete, mint azé, aki nem él ezzel a regeneráló édességgel, de a fizikai munkát végző emberek is erősen megnövelik munkaképességüket és kitartásukat, ha krumplicukrot fogyasztanak. Az angol és német orvosok ma már sürün javasolják a lábbadozó betegeknek, fejlődésben lévő gyermekeknek, gyenge szervezettel biró egyéneknek a krumplicukor rendszeres fogyasztását, mert nemcsak nagyértékü, de igen könnyen emészthető tápszer is. A Daily Mailnek a közelmultban hozott cikke által nálunk is átmegy a köztudatba, hogy a krumplicukor tápszer, gyógyszer, vitalizáló, regeneráló, a szervezet erőit frissen tartó életmeghosszabbitó édesség.

Sport

Három angol bajnokságot nyertek a magyar atléták

London, julius 8. Az angol atlétikai bajnoki mérkőzések során szombaton délelőtt a diszkoszdobásban Madarász első helyezést ért el 44.18.2 cm. dobásával, amely 62.2 cm-rel maradt az angol rekord mögött. A magasugrásban a magyar Bódossy nyert angol bajnokságot 190.5 cm-es ugrásával. A rúdugrásban az olasz Innocenti nyert bajnokságot 382.9 cm-es ugrással, mig a magyar Zsufka második lett 373.4 cm-rel. A távolugrásban Anglia bajnokságát a magyar Balogh nyerte 706.75 cm-rel. 2. Szabó Magyarország, akinek legjobb ugrása 696.5 cm. volt.

VASUTI BAJNOKI MÉRKŐZÉS A DIÓSZEGI UTI PÁLYÁN

Érdekes és nagyjelentőségü vasutas bajnoki mérkőzés kerül vasárnap délután lejátszásra a Diószegi uti pályán. A DVSC látja vendégül a Szegedi Vasutas csapatát, amely mindig jó sportot hozott Debrecenben. A mérkőzés győztese a vasutas I. ligába rukkol előre s igy érthetően nagy küzdelem várható.

KERÜLETI I. ÉS II. OSZT. EGYESÜLETI VERSENY.

A ma délután pontosan 3 órakor az egyetemi pályán megtartandó I. és II-od osztályu egyletek közötti atlétikai verseny igen nagysikerünek igérkezik. A viadalon kerületünk legjobbjai mérik össze erejüket s a néző közönség sportéhsége is teljes mértékben ki lesz elégitve a jó eredmények révén is, azonkivül egy pár hétig legnevesebb atlétáink Szegeden, Miskolcon és Székesfehérváron fognak nagyon nehhéz küzdelmeket vívni.

Az utolsó bajnoki mérkőzés ma játszódik le Nyiregyházán a NyTVE és KMOVE csapatai között. A NyTVE győzelem esetén még a 3-ik helyre is feljöhet.

A magyar válogatott ma bucsuzik Svédországtól. Mérkőzés után a csapat vonatra ül és kedden már meg is érkezik Magyarországra.

Román magyar női atlétikai mérkőzés lesz vasárnap Budapesten. A magyarok győzelme várható.

Felkérem az I. kerület játékosait, hogy a TRIE elleni mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek. Gyülekezés az Árpádtéren fél három órakor: Fórizs, Kaszás, Baranyi, Szabó, Antal, Mészáros, Vékony, Barcza, Seress, Reszegi, Kiss, Berky, Kéki, Balla, Varga. Intéző.

Felkérem a Weinberger és Klein-cipőgyár összes játékosait, hogy vasárnap délután pontosan három órára a DKASE pályán jelenjenek meg. Intéző.

Hajdu F. C.—MOVE KSE barátságos mérkőzés lesz Kabán vasárnap délután fél 5 órakor.

Szabványos
lőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

MOZI

PÁNIK A VÁROSBAN

Nem mindennapi film, monumentális felvételek, ügyes rendezés, mesés technika és kitünő színészek. A dsungelben felnevelkedett gyerekről és barátairól, az oroszlánokról szól a történet. A film bravurja talán nem is a produkciókban, mint inkább a felvételekben van, amelyek teljes közelségbe hozzák a színészeket a fenevadakkal. Az oroszlán—bika és oroszlán—tigris párharc különleges látványosság.

A film főszerepét Buster Crabbe, a 400 méteres gyorsuszás világbajnoka játssza. Ideális alaku sportember, de ami meglepő, kiváló színész is. Nagyon jók a mellékszereplők.

A Vigszinház-mozgó kisérő müsora is érdekes. „Igy volt régen" sorozatban a film őskorából mutatnak be „mulatságos" és „tragikus" képeket. Nagyon tetszett a közönségnek.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező ingatlanok nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni

1. A Kadarcs csárda és ahhoz tartozó az az 56 k. hold ingatlan, amely Rőth Sándor haszonbérletében állott 1933. október 1-től számitott három évre.

2. A Kadarcs csárdához tartozó 175 k. hold 575 négyszögöl területü az az ingatlan, amely eddig Kertész László és társai haszonbérletében állott, szintén 1933. október 1-től számitott három évre.

3. A Kövesdy-féle 363 hold 1134 négyszögöl területü alapitványi ingatlan 1933. évi október 1-től három évre.

4. Az egyletkerti volt kertészegyleti (a Csónakázó tó mellett) cca 24 hold 168 négyszögöl területü házasingatlan 1933. évi október 1-től számitott három évre.

5. Az epreskerti csárda és a hozzátartozó 1 hold 499 négyszögöl 1934 évi jaunár 1-től számitandó egy évre.

Az árverés a felsorolt ingatlanok haszonbérbeadására f. évi julius hó 18-án kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében fog megtartatni.

A részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városháza, félemelet 14. sz. szoba) megtekinthetők.

Debrecen, 1933. julius hó 8.

Polgármester.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ
SOLSKUTCA

Vasárnap:
„BANDITÁK RÉME". Izgalmas hangos vadnyugati történet **Tom Mix** főszereplésével. — Megelőzi: **„Schmeling—Sharkey boxmérkőzés",** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

BUZA ÉS ROZS KEVÉSSEL OLCSÓBBODOTT.

Eladások:

Buza: 150 q pestv. (77) 12.80 pp., 750 q dtuli (76) 13.00 pp., 150 q pestv. (77) 12.75 pp., 150 q jászs. (74) 12.20 pp., 150 q dtuli (78) 13.20 pp., 300 q dtuli (78) 13.25 pp., 300 q dtuli (78) 13.20 pp., 300 q dtuli (77) 13.10 pp., 150 q dtuli (77) 13.10 pp., 600 q dtuli (75) 12.75 pp., 150 q pestv. (77) 12.80 pp.

Tengeri: 150 q 7.25 pp., 300 q 7.92.5 pp.

Mák: 50 q 70.— Monor, VIII. 18.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése. Tiszai 13.00—13.55, ftiszai 12.70—12.85, jászs. 12.80—12.95, egyéb 12.65—12.80.

Határidőüzlet:

Buza: október 11.45, 42, 47, 48, zárlat 11.44—45, március 12.73, 75, 77, 74, 72, zárlat 12.69—70.

Rozs: október 6.85, 90, 93, 90, 86, zárlat 6.86—87, március 7.95, 8.00.

Tengeri: julius 8.38, 40, zárlat 8.37—39, augusztus 8.38, 40, 41, zárlat 8.39—41.

Készáruüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 13.25—13.85, 78 kg. 13.50—14.05, 79 kg. 13.75—14.30, 80 kg. 13.85—14.40, ftiszai 77 kg. 12.85—13.00, 78 kg. 13.00—13.20, 79 kg. 13.20—13.35, 80 kg. 13.35—13.50.

Rozs: pestv. 6.20—6.30, egyéb rozs 6.20—6.30, tak. árpa I. 8.10—8.20, tak. árpa II. 7.80—8.00, zab I. 8.10—8.20, zab II. 8.05—8.10, tiszai tengeri 7.85—7.95, egyéb tengeri 7.85—7.95, egyéb tengeri 7.85—7.95, korpa 5.20—5.25.

A készáruvásáron tiszai buza nem változott, egyéb buza 10, rozs 10, zab 5, tengeri 5 és korpa 5 fillérrel olcsóbb.

❖❖❖

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak. Buza 13.00—12.00—11.00, rozs 8.00—7.00 és boletta. Árpa 8.20—7.50. Zab 6.50—6.00. Tengeri 7.00—6.80—6.60. Lucerna 3.30—3.00—2.50—2.30. Széna 2.80—2.70. Alomszalma 1.80—1.60. Ágyszalma 2.00.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 19.10—19.50, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.50—8.00, 100 dollár 401.00—411.00, 100 lei 3.40—3.44, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

*

Határozottan élénk vételek voltak az aranypiacon, ahol a szinarany 5320-ról 5400-ig emelkedett.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A kivándorló utolsó garasait is elszedik a jótévő honfitárs képében garázdálkodó felhajtók

Miért fogadja egy ismeretlen, a saját nevével üdvözölve a kivándorlót, a messzi tengerek kikötőjében? — Hogy fosztja ki a magyar kivándorlót a felhajtók és szövetségeseik hada

Az oceánjáró fedélzetén állandóan szól a zenekar, lótás-futás minden folyosón, harsány vezényszavak a parancsnoki hidon, alulról rövid, tütülő jelekkel tanácskozik egymással az a két kis hajó, amely behuzza a kikötőbe és elhelyezi a rakpart mellett az óceánjáró hatalmas, de most tehetetlen testét ,a mólón szines, tarka tömeg a háttérben a raktárakkal, amelyek eltakarják a várost és csak a „Salvo" nevü, egyetlen montevideoi felhőkarcoló 28 emletes óriástestét engedik kitekinteni a tengerre — ez a kivándorló megérkezésének rendes képe a montevideoi kikötőben. Maga a kivándorló az általános zürzavar közepette sápadtan és idegesen nézelődik. Ott künn, a mólon tul vár rá a sorsa, amelyről odahaza azt képzelte, hogy rózsás lesz és dollár vagy pézóesővel tele, de amelyről most mégis ugy érzi, hogy ebben a nagy ismeretlenségben szerfelett bizonytalan. Amig az eddigi állomásokon könnyedén, biztosan mozgott, kellemesen szórakozott, most hideglelősen rémiti a jövő nagy gondja, amely egyszerre tornyosodik fel a lelkében a megérkezéskor. Az elhelyezkedés lehetőségeinek latolgatását ,az aggodalmat eddig halasztgatta, az utazás uj benyomásaiban, szórakoztató képeiben keresett pillanatnyi elkábulást és most egyszerre rohanja meg a lelkét minden gond. Érthető bizony, ha sápadtan dől a hajókorlátnak, amig — anélkül, hogy tudna róla — nézi az a verejtékes erőfeszitést, amit gépeknek és embereknek a nagy hajó kikötése jelent...

SZERETETTELJES FOGADTATÁS ÉS EGY „CSODA" AZ IDEGEN VILÁGRÉSZBEN

A rendőri és orvosi vizsgálaton hamarosan tulesik s aztán a lehető legrosszabb hangulatban ballag, a podgyászaiért aggódva, a hajóhidon a part felé. És a sok lelki gyötrelem közben egyszerre, mint a megváltás, ugy hat reá, hogy egy harsány hang a nevét orditozza a hajó felé. És pedig nem ugy orditozza, amint eddig hallotta a hatóságoktól, idegen kiejtéssel, eltorzitva, hanem ugy, amint Debrecenben vagy Bódvaszilváson ejtik, telivér magyaros hangsullyal:

— Tóth János! Tóth János! Tóth János Debrecenből!

Felfrissülve és szinte boldogan siet a hang felé, megkönnyebbült lélekkel verekszi át magát a tömegen s azt se tudja, kit áldjon a csudáért, hogy itt, a világ másik szélén, a nagy idegenségben ismerős fogadja, keresi Nemsokára ott is áll már az előtt, aki a nevét kiabálja, lelkesedve és hálásan szorongatja a kezét és kérdezősködik: honnan ismeri, ki ajánlotta a figyelmébe, hogy tudta meg az érkezését?

AKI „SEGIT" A SZOMORU VILÁGBA SZAKADT MAGYARON

Mindezekre a kérdésekre a barátságos honfitárs mitsem felel, noha könnyü volna a „csoda" egyszerü magyarázatával szolgálnia, elmondani, hogy a hajóstársaság irodájában tudta meg az érkező nevét, születési helyét. Ám erről ő nem szól, hanem a legmélyebb levertségből egyszerre bizalomra ébredőnek a másik oldalról zuhint egy vödör vizet a nyakába szapora és hallatlanul pesszimista beszédével:

— Nohát, Tóth János barátom, maga sem tette jól, hogy ide kijött. El sem tudom képzelni, hogy jutott eszébe Délamerika, amikor itt rosszabb sorsa van a magyar munkásnak ,mint a kutyának, amikor itt nem lehet megélni, a kis keresete, még ha helyet kap is, akkor sem lesz elég koporsószegre sem... Jobb volna, ha visszamenne a hajóra és a másik oldalán belesétálna a tengerbe...

Igy megy a beszélgetés, a szegény kivándorló szédül uj barátjának szavaiból, amelyek ismét visszazuditják a kétségbeesésbe. Amint aztán a kiábrándultság és csüggedés legmélyebb pontjáig eljutott, a nagyon ügyes taktikával dolgozó, uj barát egyszerre elérkezettnek látja az időt arra, hogy ismét forditson egyet a beszéden:

— Hanem, tudja, szerencséje, hogy velem találkozott itt, a kikötőben. (Mintha bizony nem ő lett volna az, aki előre kiszemelte áldozatul a megérkezett kivándorlót!) Mert én a kivándorlók jóltevője vagyok. Itt vagyok én minden hajónál és vigyázok a magyarokra, ne kerüljenek rossz emberek kezei közé, ne fosszák ki őket a hordárok, szélhámosok, taxisok, drága szállodák. Mert barátom, itt vigyázni kell a garasra, minden fillért meg kell nézni. Ugyis lesz elég kiadása, amig munkához jut. Majd én magán tartom a szemem, gondoskodni fogok mindenről s — itt bizalmasan lehalkitja a hangját — munkát is szerzek majd. Van egy ismerős munkavezető a szomszéd gyárban, pár dollárt adunk neki és maga már álláshoz is jutott. Köszönje csak a jószerencsének...

Soffőr, szálloda, igazolványok a kivándorló kifosz ásában összejátszanak a felhajtóval

A szegény ujonnan jött, vagy ahogy ott mondják „gringó", azaz „zöld" egyszerre ismét bizakodni kezd, legfőképen az ő tapasztalt, jártas, uj barátjában, aki már spanyolul is perfektül beszél, jóban van itt mindenkivel a köztársasági elnöktő llefelé (igaz, hogy ennek ellent mond a szegényes, piszkos ruhája, dehát azért gringó a gringó, hogy az ilyes, csekély ellenmondásokat ne vegye észre) és nagyszerü állást szerez majd neki... Nagy bizalmában alig veszi figyelembe, hogy az uj barát visszamarad a soffőrrel megbeszélésre, amikor ő már kifizette (persze a jutalékot vette fel a gringó közös fosztogatásából). Azt sem látja meg, hogy az ő tárcájához hihetetlenül sokat kérnek a szobáért, meg ellátásáért a piszkos szállodában, ahol a büzös, kis lyukban hárman, négyen alusznak.

Másnap aztán az uj baráttal megindulnak a Carnet, a fényképes, ujjlenyomatos személyazonossági bizonyitvány után. Rengeteg „okmányt" szerez be a „barát" és itt is, ott is pénzért nyujtogatja a kezét. Ezért az aktáért ennyi, meg ennyi pezó kell, ezt a hivatalnokot ennyivel és ennyivel kell megvesztegetni, stb. Mire a személyazonossági bizonyitvány a kivándorló kezébe jutott, már elköltött 40—50 pézót, pedig annak minden költsége csupán 2 pézó, az utlevél spanyolforditásának az ára. A többit a „vezetője", meg annak a társai rakták zsebre.

A MUNKAVEZETŐ, AKI JÓ PÉNZÉRT FELVESZI, DE INGYEN DOBJA KI A KIVÁNDOROLT MAGYART

Aztán munka után indulnak. Valóban, akad egy spanyol munkavezető, aki vesz fel uj munkásokat, ám csak akkor, hogyha az illető 50 pezót ad neki dijazásul. Viszont naponta kereshet 2—3 pézót. A gringó örömmel megy bele az üzletbe és egy hétig nyugodtan dolgozik a gyárban, miután persze előzőleg leszurkolta a közvetitői jutalékot. Az első szombaton aztán azzal a „kellemes" hirrel lepik meg, hogy hétfőn nem kell bemenni a gyárba, nincsen szükség rá. Persze keresi az ő munkavezetőjét, próbálná felelősségre vonni. A munkavezető semmit sem akar tudni róla s végül is kidobatja az okvetetlenkedő „russo"-t. (Ez a kifejezés voltaképen az oroszokat jelentené, de, de a lengyelzsidókról átvonatkoztatva a kivándorlókra, söpredéknépet értenek alatta. Kizárt dolog, hogy egy „russo"-nak igaza legyen a bennszülött spanyol. vagy félvér munkavezetővel szemben.)

A kikötőbeli barát még mindig gondjaiba veszi a helyéről elbocsátott gringót, esetlen jó alkalmazást is szerez neki, ujabb pézók ellenében és csak két esetben hajlandó magára hagyni. Az egyik, ha elfogyott a kivándorló pénze, a másik pedig, ha felnyilt a gringó szeme és rájött, hogy barátja, megmentője, honfitársa összejátszik mindazokkal, akik őt kifosztják. Az ilyen szemfelnyilás azonban legtöbbnyire későn következik be. Addig a felhajtó, a slepper, vigan fosztogatja áldozatát, majd, amikor végre kidobják, megjelenik a legközelebbi a hajónál s kiválasztva egy uj nevet, orditja:

— Kovács István! Kovács István, Ujfehértóról!

NINCS KIVÁNDORLÓ, ÉHESEK A SLEPPEREK

Ez a tipus, a slepper az, akitől gondosan óvni kell minden kivándorlót. Most már gyengén megy a sleppereknek is, mert kevés a kivándorló, de annál job-

Ember a földgolyón

Protozoák, százlábuak és mammutok,
bölények, skarabeuszok, sárkányok, halak
s egyéb kérődzők, véglények és ragadozók
fészkének alkotta hat nap alatt —
a mindenséget az Ezernevü.

Páfrányok magvait is elvetette benne
s óriási liánokét és eukaliptuszokét.
S felburjánzott az ös erdők végtelenje
s közönnyel borult föléjük a magos ég
évmilliókig.

Közben a kardfogu szaggatta az antilópot,
saurusok párbaja alatt horpadt a föld,
kőszénbe fulladtak az izsópok
s jött a jégár s világokat kiölt
s ez rendben volt igy.

Mert áradt a hő fény s kinált böven
buvóhelyet az erdő, vizet a folyó.
Éltető nedvek pezsegtek a rögben,
pompás kis otthona lett a földgolyó
minden állatnak ás növénynek.

Derüs pünkösdje volt ez a világnak
s talán igy is maradt volna végtelen.
De ekkor megjelent a Legfurcsább Állat,
a mindent megzavaró Értelem
s érteni akarta a világot.

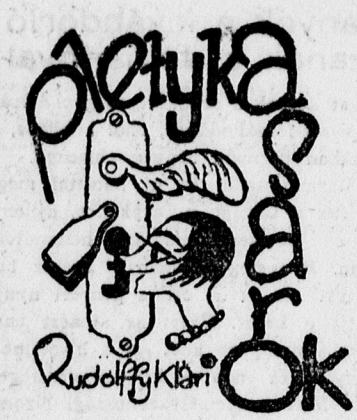
S megsértődött, mert ugy találta,
hogy hiába a nap, az erdő és folyó;
céltalan mind... az ő számára
nem jó ez a nem neki készült földgolyó,
sőt nagyon is rossz.

Javitgatni kezdte s évezrek óta
fur, farag rajta, gyalul, javit.
Épit, gyomlál és hébe-hóba
megujtja azt, ami avitt
s nem unta még el.

Fáradságának lesz-e gyümölcse? —
nem kérdi... tur, tür konokul.
Viaskodása botor vagy bölcs-e? —
nem tudja... sohasem okul...
Ember.

GÁCS DEMETER.

ban kell figyelmeztetni azokat, akik kimennek. A slepperek most többen vannak és mohóbbak, mint valaha, mert a munkahiány, az éhség ujabb és ujabb tömegeket dobnak a nélkülözés, a züllés örvényébe. És fájdalom, az inséges magyar nagyon hajlik a bünre. Ennek bizonyitéka az a szomoru statisztika, amelyet az uruguy-i rendőrség állitott össze a különböző nemzetek kivándoroltjainak bünözési lisztájáról s amelyen szomoruan az él felé foglal helyet a magyarság. Az a magyarság, amely idehaza a legjámborabb, a legtöérvénytisztelőbb, a legbecsületesebb fajta... (S. A.)

Drága Fincikém! A garden-party-k hónapját élnénk, ha a kertekben nem állna állandóan bokáig a viz. Igy aztán csak „party"-kat rendezünk — táncbridge-mondscheinpartit — garden nélkül. A csillagos égbolt és lampionok hiánya azonban nem vált a mulatságok rovására és éppen olyan jól mulattunk a mult heti gazdász bucsuesten, a Mansz fagylaltdélutánján idebent a Bikában is. Hogy pedig a bucsuzkodás teljes legyen az elmult héten Ghyczy Tubinál bucsuzkodtak nagy hangulatban négyen. Ez csak a távozók száma, a meghivottak jóval többen voltak és remek hangulatban reggel 9-ig bucsuzkodtak.

Azért még maradt itthon kettő-három. És ezek vajjon mit csinálnak? Megmondom Fincikém. Az egyik előkelő kereskeddő család, például estéit abban a kávéházban tölti, ahol a bájos női jazz müködik. Sokáig meditált — végre is a szaxofon mellett döntött. A tisztesség határain belül. Azért még ruházhatja a mezők e liliomát?

A nagyon fess, szép szőke kis hölgy pedig turisztikával üti agyon az időt. A pallagi országuton szokott robotolni. Csodálatosképen mindig nagy társasággal vág neki a turának, társai azonban még eddig kiderithetetlen okokból hamarosan lemaradnak. Talán nem birják a tempót! Ne ijedj meg, azért a kislány nem kóborol egyedül a rengetegben!

Ki ki ugy nyaral, ahogy tud. Van, aki a kávéház terrasszán. De mig a feketéjét issza ott az a közismert ur, szemét egy pillanatra le nem veszi a szemközti ház ablakairól. Percek alatt megjelenik fenti ablakokban városunk egyik legszebb hölgye, mire a feketéző ur észnélkül lenyeli az utolsó kortyot, fizet és pánikszerüen hagyja el a kávéházat. Aztán együtt mennek tovább.

A válófélben levő szőke hölgy napjai már meg vannak számlálva. Ugyanis nem válnak. Feledve debreceni hü kisérőjét, visszautazik férjéhez, akivel rövidesen nászutra indulnak.

Van az itthonmaradottak között olyan, aki autózik. Ez az a fiatalember, aki már kétszer ismert magára hozzád intézett leveleimben Fincikém — és még ügyetlenül még el is árulta ezt a felfedezését. Végzetes tévedés volt, amit most igyekszem jóvátenni, mert most aztán igazán róla van szó. Szélvészként száguldott valamelyik szép délutánon az erdőről hazafelé. Semmiféle karambolja nem volt, pedig csak véletlenül se nézett előre, hipnotizáltan meredt a baloldali gyalogjáróra. A hölgy magas, szőke és nagyon csinos volt. Feltünés nélkül nem fékezhette le hirtelen a kocsiját, megállt azonban a sarkon ,ahol trafik van és kiszállt cigarettát venni. Ekkorra odaért a hölgy is, a bámuló pillantások azonban hidegen hagyták és gőgösen libegett tovább. Kedves barátunk kedvét azonban még ez a viselkedés se tudta elvenni, beült az autóba és lépésben haladt a kis gőgös mellett. Hallotta biztosan valahol, hogy a türelem rózsát terem, mert ilyen fantasztikus lassan még nem láttam autót menni. És hozzá még egészen hiábavaló is volt. A legközelebbi mellékucca elnyelte a szőkeséget, mire az ifju gázt adott a következő percben csak por és motalko szag maradt utána.

Viszontlátásig csókol szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Házassági komédia 1933-ban

Az embernek nincs joga megbotránkozni ,még akkor sem, ha oka volna erre! Különben is a megbotránkozásról és megbotránkoztatásról sokat lehetne vitázni. Ha ilyesmiről szó esik, nem tehetek róla, ha eszembe jut az a romantikus francia közmondás, ami a gyerekkori francia leckék első sikeres magyarra forditott mondatja volt. „Mindent megérteni és mindent megbocsájtani."

Természetes, hogy megbocsájtom és velem együtt minden ujságolvasó, aki elolvasta a koradélutáni fővárosi ujság riportját a fiatal cipőkirálykisasszony, botrányáról. Az olvasó nem tehet mást, mint hogy megbocsájtja a szép kisasszony hangos lányságát, amitől zugott a Váci ucca, a Ritzbeli ötórai táncos teák, a pesti zsurok és a Vgiszinházi premierek. Tudomásul vesszük a siófoki sikereit a strandon, a pizsama csodákban való merész tündöklését, sőt az első dijat is, amit a legszebb pizsamájával nyert. Az esti kártyapartikról is rezignáltan olvasunk, aminek hősnője a felékszerezett elegáns társaságbeli urileány volt. És amikor megtudjuk, hogy végre férjhez is ment hosszu válogatás után a mesebeli fiatalgyógyszerészhez, a kedves szülőkkel együtt sóhajtunk fel, hogy hála Istennek!

(Oly nehéz ma egy lánynak férjhezmenni, még akkor is, ha jól választott papája és rendes bankbetétje van, de a gyakorlat azt mutatja, hogy sokszorosan nehezebb, ha valaki strand-démon, szépségkirálynő, vagy pizsamaverseny győztese.)

Ami viszont ezután következik, már nehezen megbocsátható még az ujságolvasó, kényelmes karosszék páholyából is.

Az elegáns pesti lány a nászutján, életre-halálra flörtöl ugynevezett „sikkes mai módon", nem a férjével ugyan, csupán férje ismerőseivel. És ugyanezekkel az urakkal két héttel a nászutjáról való visszaérkezése után el szökik. Haza azt irja, hogy ne keressék, boldog, lemondott a nagy életről, társalkodónő lesz és egyedül keresi a kenyerét. Ugyanekkor a levelét megcáfolja és egy párisi lóversenyről készült fotoriporton, mint elegáns divatdáma szerepel vagyonntérő toilettében. Ez a fotoriport vezette a kétségbeesett, tragikomikusan megszégyenült (az elhagyott férfi komikusabb, mint az otthagyott nő) férjét a nyomába.

Ha regényben olvasunk ilyesmit, ledobjuk a könyvet, mert ostoba giccs. Mozifilmen nevetve szórakozunk rajta, hogy sürgősen elfelejtsük a kiagyalt históriát.

Az Életen, a komoly nagy Rendezőn elbámészkodunk. Hát ilyesmi is lehetséges? Ez tényleg megtörténhetett?

Fital lány, akit gyöngéden, gondosan kényelemben nevelnek, gazdagon gondoskodva róla, férjhez adnak, felrugja a házasság biztos nyugalmát, a szentesitett polgári szerelem hétköznapjait, az egy asszonynak, holtomiglan-holtodiglan „egy férfi jut" törvényt és elrohan Párisba megrontott, megszédült fantáziával, hogy „nagy nő" legyen.

Ez nem korkép és nem a házasélet csődje, bár egyszerü lenne ezt fölényesen kijelenteni!

A rosszul nevelet mai lány torzképe ijeszti az olvasót ebben a históriában. A hangsuly a rossz nevelésen és nem a mai lányon van. Mert ez a megszédült, elrontott, elkényesztetett felelőtlen nő nem tipusa annak a mai lánynak, akin a megpróbáltatás és az élet ezerszer korbácsolt végig és aki mégis becsületesen, naivan és kétségbeesett hittel állja meg a helyét.

Bár minden részvétünk a kétségbeesett szülőké, még sem hallgathatjuk el, hogy a gyengekezü végletekig való kényeztetés és a felelőtlen, az erős erkölcsi alapot nélkülöző nevelés nem a gyermekek büne, de a szülőké.

Ez elé az 1933-as házassági komédia elé pedig cimnek azt irhatnók, „Ahogyan nem szabad lányokat nevelni".

TESSÉK VIGYÁZNI AZ ARCBŐRRE!

A női szépség is a divat folyton változó szeszélyeinek van alávetve.

Amire a 1890-es évek izlése esküdött, azt ma komikusnak tartjuk. A karcsu mai lány, keskeny csipőjével, fölényes egészségével, fius soványságával nem szivesen cserélné el a milói Vénusz gömbölydeden, dus szépségét. Pedig ezelőtt a szépség előtt századok izlése hódolt alázatosan.

Ahhoz, hogy ma valakit szépnek tarthassunk, nem elég a szabályosan szép arc. A kitornázott karcsu alakon, az egységes megjelenés harmoniáján van a hangsuly. A naiv meséjü szentimentális, amerikai néma filmek divatja elhanyatlott és ezzel a szellemtelen, kifejezés nélküli, szabályos babaszépségek divatja is elmult.

Gyakran látjuk, hogy ugynevezett érdekes nőnek, akinek szabálytalan vonásu arcáról szuggesztivitás és szellem árad, nagyobb a sikere, mint a szabályos operette-babáé.

Ma már a szépségápolás és testkultura olyan magas nivón áll, hogy nem ismerünk korán megöregedett nőt. „Mindenki annyi idős, amennyinek látszik."

A sima, tiszta arcbőr elengedhetetlen feltétele a női szépségnek és a késő évekig megőrzött fiatalos kinézésnek. Pattanásos, tág pórusu, petyhüdt, arcbőrü nőmindig idősebbnek látszik évei számánál.

Az arcbőr legnagyobb ellensége a mitesszer, az ebből keletkező pattanás és a pattanások után visszamaradt kékesvöröses foltok és ráncok.

Az egészséges, tisztán ápolt arcbőrnek nem árt az ugynevezett sminkelés, ha az ártalmatlan krémmel, ruzzsal, puderral történik.

A rosszul választott vagy ártalmas anyagot tartalmazó szépitőszerek annyira tönkretehetik az arcbőrt, hogy különböző bőrbajokat okoznak.

Nagyon gyakran az arcbőr betegségének nincs más oka, mint egy rosszul választott szappan, vagy rossz hőmérsékletü viz használata.

Sok érzékeny arcbőrnek a tulzott napkura, a szél, vagy hideg is árt.

Az egészséges arcbőrnek éppen ugy, mint a beteg arcbőrnek, szüksége van a napi helyes ápolásra. A zsiros arcbőrt rendszeresen zsirtalanitani kell. Ez rendszerint forró borogatásokkal, meleg vizben való mosdással és egy jó szárito arcvizzel történik.

A száraz arcbőrnél a bőr természetes zsiradékhiányát kell pótolni egy ártalmatlan zsiros krémmel. A száraz arcbőrnek ártalmas a meleg viz, a gőzölés, de jól türi az olajos, zsiros pakolásokat.

Este lefekvés előtt a pudert és festéket gondosan le kell tisztogatni vattára kent lemosó krémmel, ezt követi a megszokott szappannal és vizzel való mosdás, fürdés.

Az arcbőr megszokott napi higiéniáját soha nem szabad elmulasztani, mert ezzel elejét vehetjük az arcbőr megbetegedésének.

Láthatatlan strandmelltartók

párisi modellek már készülnek a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. Apolló mozi után.

Asszonyok rovat postája

Helén doktorkisasszony. Levélében leirt dolgokról már egyszer irtam, ez most nem aktuális. Üdvözlet.

Érdeklődő. Likörrel és apró süteménynyel kinálja meg. Ilyesmi mindég legyen készen, ha ennyien keresik fel önöket. A férjének van igaza, nem tudathatja önnel mindég előre, hogy látogatót visz magával. Tessék felültözve és rendesen fésülve járni otthon, hogy máskor ilyen kellemetlen meglepetés ne érje. A délelőtti látogató amugy sem marad tovább tiz-tizenöt percnél.

Szünidő. Nem tudtam elolvasni a jelige további szavait, remélem igy is megismeri az önnek szóló üzenetet. Tessék csak engedni, hogy a lányok igazán pihenjenek, aludjanak tovább és osszák be az idejüket kedvük szerint, amig a szünidő tart. Még csak rövid ideje, hogy befejeződött a tanitás, értelmetlen dolog állandó ismétlésre szoritani őket, ha különben is jól vizsgáztak. Egy héttel az uj iskolaév megkezdése előtt ráér átvenni a mult évi anyagot.

Szorgalmas olvasó. 1. Ugy tudom, hogy az egyik debreceni nőegylet meghivására ősszel előadást fog tartani Debrecenben, akkor megismerheti. 2. A kérdezett lakáscimet nem tudom, de az Atheneum könykiadó vállalat továbbitja levelét. 3. Mindég olyan szinü keztyü, mint a kalap és a cipő szine. 4. Kozmetikai kérdéseire a mai rovat választ ad.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Tiszántúli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

sem csodálkozni, sem megbotránkozni nem vagyunk képesek azokon a kimutatásokon, amelyeket egyre-másra hoznak nyilvánosságra az ország minden részéből az adóbevételek csökkenéséről. Persze, adót fizetni kell, ezt elismerjük, hiszen az állam összeomlana, ha a polgárai bojkottálnák az adóhivatalokat. Persze, büntetést érdemel az, aki vak önzésében ki akarna bujni adófizetési kötelezettsége alól, pedig volna miből kiszurkolni az adót. De azt is vegyék figyelembe az illetékes urak, hogy az ország nem csupa adócsalóból áll, hanem sokszorosan tulnyomórészben a tisztességes polgárok tömegéből, akik hosszu-hosszu éveken keresztül vért izzadtak azért, hogy megadhassák az államnak, ami az államé s legfeljebb annyi történt közben, hogy illő udvariassággal nyöszörögtek, jajongtak az igazságtalan adórendszer miatt s alázatos hódolattal kérték a sorsukat intéző nagy urakat, hogy kegyeskedjenek figyelembe venni a nyomorult viszonyokat, huzzák összébb az államháztartás nadrágsziját, mert különben az adózó is tönkremegy, az államkassza is kiürül. Sajnos, az adófizetőknek lett igazuk s most elérkeztünk odáig, hogy alig van egy-egy olyan adónem, ahol a bevétel elérné az előirányzott összeget. A pénzügyminisztériumbéli urak számitásai sorra csődöt mondtak, sokkal kevesebb pénz folyik be, mint amennyit reméltek, de — őszintén szólva — az lenne a csodálatos, ha nem igy volna — hiszen a legutolsó esztendőben is olyan kétségbeejtően romlottak a gazdasági viszonyok, hogy az adózó polgár mármár akkor sem képes maradéktalanul kifizetni az adóját, ha a hetedik bőrét is felajánlja a mélyen tisztelt államkasszának.

Nem tudjuk, milyen intézkedésekkel próbálja majd a kormány kipréselni a közönségből az előirányzott és a tényleg befolyó adóbevételek között mutatkozó különbözetet. De azt tudjuk, hogy csavarhatják a prést még kegyetlenebbül, ráküldhetnek a közönség nyakára még 10000 végrehajtót, eredményt nem érnek el vele. Ahol nincs, ott ne keress! — tartja a közmondás s az a szerény véleményünk, hogy a kormány akkor cselekszik bölcsen, ha olyan gazdaságpolitikát csinál, amelynek segitségével talpraállhat minden tisztességesen dolgozó polgár és nemcsak a saját családjának a betevő falatját tudja biztositani, hanem az államkincstár bevételi egyensulyát is.

Mezőgazdaság

Ideiglenesen, vagy véglegesen rendezzük-e a gazdaadósságokat?

Irta: BALKÁNYI BÉLA
öldbirtokos, közgazdasági iró.

Popovits Gyula, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének debreceni főnöke, igen temperamentumos cikkekben foglalt állást a gazdaságok „nyugvópontra juttatása" mellett. Ez a nyugvópont más szóval 3 évi általános gazdamoratóriumot jelentene, amely idő alatt a régi (1933 január 1-seje előtti) gazdaadósságokat nem lehetne semmi módon behajtani, nem lehetne utánuk több, mint évi 1 és fél százalék kamatot szedni. Uj kölcsönök után viszont egyezség szerint teljes jogsegély igénybevételével lehetne behajtani.

Földmivelésügyi miniszterünk az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyülésén ideiglenes és átmeneti megoldások helyett a gazdaadósságok végleges rendezését állitotta fel, mint kivánatos és megoldásra váró feladatot.

Az ország közgazdasági regenerációja szempontjából kétségtelenül a végleges rendezésnek volna döntő jelentősége, — mig az általános gazdamoratórium, ami a bankbetétek ujból való zárolása nélkül el nem képzelhető, — kétséges, hogy közelités helyett, nem távolabb vinne-e a kivánatos céltól, a viruló uj gazdasági élet megteremtésétől.

De mégis ebben az átmeneti megoldási tervben van egy gondolat: a régi és az uj adósságok szigoru elválasztása, a régieknél a legnagyobb kimélet, az ujaknál a legszigorubb behajtás. Ezt a gondolatot át kell vinni a végleges megoldási tervbe. Ennek a gondolatnak a felhasználásával kell a gazdaadósságok végleges rendezésének a programját kidolgozni.

Mit kivánunk elérni a végleges rendezéssel? Azt, hogy a „stichtag" előtt keletkezett adósságok kamatterhe arányban legyen a föld mai hozadékával. Amilyen arányban állottak a gazdaadósságok keletkezésük idején a föld akkori értékéhez, — olyan arányu részét vihessék el kamatban a földi mai normális hozadékának. Ha a föld, amire 30,000 pengő kölcsönt vettek fel, — az adósság felvétele idején 100,000 pengőt ért, de az ma csak 3000 pengőt hoz, akkor ne kelljen többet, mint 900 pengő kamatot fizetni. Ennek az elvnek az érvényesitése felelne meg az igazságosságnak és a méltányosságnak a ránk zudult világválságban. A régi adósságok után követelhető kamat ezen elv figyelembe vételével állapittassék meg.

A kamatcsökkentés egyáltalában nem érintheti a telekkönyvi rangsort. A kamatcsökkentés azonban automatikusan megjavitja a telekkönyvi rangsorban hátrább következő hitelezők helyzetét. A vidéki intézetek, amelyeknek sokszor második, harmadik, negyedik helyen bekebelezett követelésük van, — ezen rendezés után megerősödnek.

A végleges rendezéshez tartozik a megegyezés a külföldi hitelezőkkel, akiknek a megszervezésére Imrédy Béla pénzügyminiszter tett javaslatot a londoni világkonferencián. Ezek elé sem mehetünk más propozicióval, minthogy az eredetileg felvett kölcsön kamatja olyan mértékre szállittassék le és olyan összegben fixiroztassék, hogy azt kereskedelmi mérlegünk aktiv szaldójából fizetni tudjuk. Ezután adjanak a nagy hitelező országok olyan behozatali könnyitéseket a mi fő exportcikkeink számára, hogy kiviteli többletünkből valami plusz maradjon az adósságaink kamatjára.

Uj zálogleveles kölcsönök legyenek felvehtők tehermentés ingatlanokra, igen szigoru elbirálás alapján. Ezeknek a zálogleveleknek a kamatozásához az állam kamatkiegészitéssel járuljon hozzá. A zálogleveleket az érték meghatározott százalékáig a jegybanknál lombardirozhatók legyenek. A betétüzlettel foglalkozó pénzintézetek aszerint részesüljenek adókedvezményben, amint takarék és folyószámlabetét állományuk egy részét ilyen uj kibocsátásu zálogleveleket tartják. A régi váltótartozásoknak ilyen uj kibocsátásu zálogleveles kölcsönre való konvertálása illetékmentességben részesüljön.

A gazdaszanálásnak csak egyik része a kamatteher apasztása. A másik rész a mezőgazdasági árnivó emelése. A valutának is van szerepe a mezőgazdasági árnivó kialakulására, de nem abban a triviális vonatkozásban, ahogy sokan hiszik. Ha az egypengősöket egyszerre két pengő értékükké deklarálnák és minden egypengőssel két pengő adót, két pengő kamatot vagy két pengő házbért lehetne fizetni, — akkor ez ugyan egy technikai keresztülvitele volna az adó, a kamat és a házbér részleges leirásának, de magát a termelést a valutaváltoztatás nem tenné kiadósabbá. Ahhoz a hitelkiterjesztés szükséges, ami a produktiv munkát ismét lehetővé teszi, a vásárlóerőt növeli. A mi speciális magyar válságunk főoka nem a pengő értékállósága, hanem az, hogy ezt az értékállóságot csak drákóilag keresztülvitt hitelmegszoritással tudják fentartani hihtelszerveink. A valutáris okokból létesitett hitelmegvonás tesz nálunk minden termelési ágat életképtelenné és minden szanálási tervet reménytelenné. A stabil -valuta épolyan kevéssé hiba, mint a stabil hosszmérték. Mégis képtelenségnek tartanánk ezt a rendszabályt, hogy a hosszuságmérték stabilitásának a biztositására válogatott ifjak kinyujtott kézzel álljanak nap-nap után, hogy karjaik hossza szolgáljon a hosszuságmérték normájául.

Uj termelőhitelek nyujtása biztos, szilárd bázison, aminek az alapját nemzetközi megegyezéssel kell megteremteni, utépités, hasznos befektetés, épitkezés, az általános életnivó emelése, — adhatják meg a magyar mezőgazdaságnak az adósságrendezés után azt a prosperitást, ami a viruló uj magyar élethez szükséges. Ennek az uj gazdasági fellendülésnek alapfeltétele a mezőgazdasági adósságok végleges rendezése.

Kereskedelem

Válság idején növelni kell a hirdetési tevékenységet

— mondja az angol üzleti felfogás és a Rothermere-lapok mérlege igazolja ezt az elvet

A magyar üzleti életben, amely a gazdasági válságban bizonytalan kézzel válogat azok között az eszközök között, melyek a válság leküzdésére alkalmasnak tetszenek, rendkivüli érdeklődésre tarthat számot a Rothermere-lapok kiadóvállalatának közgyülése. Associated Newspapers Limited nevü konszern egyesiti a Rothermere lapoakt. A közgyülést nemrég tartották meg Esmond C. Harmsworth elnöklésével. A vállalat három nagy részre oszlik. Ezek a Daily Mail, amely évtizedek óta a világ legnagyobb példányszámban megjelenő napilapja, az Ewening News, a legnagyobb példányszámban megjelenő angol estilap és a Sunday Dispatch heti folyóirat. De ezenkivül igen sok ujság és képeslap tartozik a vállalat érdekkörébe Londonban és a különböző vidéki városokban és a Rothermereéké egy papirvállalat, amely csaknem az egész angol sajtót ellátja papirral. Amerikai gyárak és ólombányák tartoznak még a hatalmas vállalat kereteibe.

A közgyülésen Esmond C. Harmsworth bejelentette, hogy az elmult évben elért tiszta nyereség 750.000 fontra rugott, ami 10 százalékkal több, mint az előző évben elért nyereség. Ez a kedvező üzleti eredmény kizárólag a hirdetések számának növekedésével magyarázható, mert az eladott lapok példányszámában némi csökkenés állott be. Harmsworth rámutatott arra, hogy

az angol üzleti világ felfogása szerint krizis idején növelni kell a hirdetési tevékenységet

és ennek az elvnek köszönhető, hogy a vállalat lapjai csökkent példányszám mellett is nagyobb nyereséget tudtak elérni.

A közgyülésen Harmsworth éles szavakkal kifakadt azok ellen a lapok ellen, amelyek ajándékokat adnak előfizetőiknek és igy próbálják olvasóink táborát növelni. Néhány évvel ezelőtt az angol lapok egyezményt kötöttek egymással és megállapodtak abban, hogy az előfizetők verbuválásának ilyen módszerétől tartózkodni fognak, mert

az ujságvállalatok feladata az, hogy jó lapot nyujtsanak olvasóiknak,

Iparosok, kereskedők
rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban
hirdetnek!

ne pedig szappant, fogpasztát, gramofont és egyéb ajándékokat. De egyes lapok kijátszották a megállapodást ,mire Harmsworth kijelentette, hogy versenytársai meg fogják bánni, ha őt is erre az utra kényszeritik.

A Manchester Guardian cimü lap is hozzászól ehhez a kérdéshez. Elmondja, hogy egy párizsi lap ingyen ebédek utján próbálja népszerüségét növelni. Az emlitett lapban szelvények vannak, melyeket egy ismert párizsi étteremben lehet beváltani. Minden nap az első ötven ember, aki ilyen szelvénnyel jelentkezik, teljesen dijtalan menüt kap. A később jelentkezőknek a menüt már meg kell fizetniök. A Manchester Guardion gunyosan megjegyzi, hogy a „szellemi táplálék" közönséges menüvé való átalakitásában nem kivánja párizsi laptársát követni.

A megvadult bika kilométerekre cipelte a pasztori

Marosvásárhely, (—). Borzalmas szerencsétlenség történt Mezőbölkény községben. Barsan Valériu pásztor a falu bikáját vitte itatni. Itatás közben a kötelet, amelynél fogva az állatot vezette, a karjára csavarta. Itásközben a bika valamitől megijedt és Barsant a karjára csavarodott kötélnél fogva maga után huzta. A falusiak megkisérelték ugyan, hogy megállitsák a megvadult állatot, de minden ebbeli kisérletük csődöt mondott. A bika kilométereken keresztül rohant, *maga után hurcolva a szerencsétlen csordáslegényt, aki a kapott zuzódások következtében meghalt.*

Éhségtől elpusztult az uccán a híres Rigó Jancsi özvegye

A mult héten hosszu tudósitásokban számoltak be róla a newyorki lapok, hogy a Presbytarian Hospitalban sulyos betegen fekszik „Princess Rigó" akit az éhség vert le az uccán a lábáról, ugy találtak rá és vitték be a kórházba. Az éltes amerikai asszony Rigó Jancsinak, a hires magyar cigányprimásnak az özvegye és a hercegi cim az amerikai zsurnaliszta romanticizmus önkéntes adományaként került a neve elé.

Rigó Jancsinak — aki egyébként néhány évvel ezelőtt szintén itt halt meg a legnagyobb szegénységben — nem tudjuk pontosan, hogy hányadik, de mindenesetre utolsó felesége volt ez az uccán az éhségtől összeesett asszony és igy jogos özvegye a hires cigányprimásnak. Előkelő amerikai családból származik, a leányneve Kathryn Hadley és apja a hires Yale egyetemen volt tanár. Egyébként unokatestvére Clara Wardnak, aki mint amerikai milliomos leány Chimay herceghez ment feleségül s később, a már közismert szerelmi botrány hősnőjévé avatta önmagát és lovagját, a magyar cigányprimást.

És ezzel megkezdődött a Rigó Jancsi rendkivüli karriérje. A Chimay hercegnő szerelmét mindenütt látni akarták és miután a hegedüt is pompásan kezelte — hallani is. Igy került Rigó Jancsi a világhir szárnyára. Végigmuzsikálta Európa legdivatosabb, legelőkelőbb fürdőhelyeit, járt és játszott ugyszólván mindenütt, ahová az előkelő Európa szórakozni járt. Játszott uralkodóknak, koronás főknek és nemzetközi hirnevük megalapitását a magyar cigánymuzsikusok jórészben neki köszönhették. Ábrándozásra hajlamos masamód és varróleányok nemzetközi romantikus hőse volt ekkor a barnaképü cigányprimás.

Azután a lejtő lefelé menő utjára került, Chimay hercegnő reáunt és elhagyta, Rigó Jancsi Amerikába került és itt szeretett bele az akkor már negyvenhét éves cigányprimásba a tizenhétéves Kathryn Hadley. Egy ideig szép időket élt itt is Rigó Jancsi, itteni sikereiben osztozott még felesége is. Azonban a korábbi évek erős tempóju élete erősen éreztette a hatását az ünnepelt cigányprimáson — Rigó Jancsi gyorsan megöregedett. Még egy néhány évvel ezelőtt is gyakran lehetett látni a Rigó párt, a kis töpörödött cigányprimást, hatalmas, szőke telt idomu feleségével, a Yorkville magyar korcsmáiban, ahol néha játszott is. Azután meghalt Rigó Jancsi és most a legnagyobb nyomoruságban és betegen kórházba került a felesége is.

Vajjon vigasztalás-e számára a mostani szomoru állapotban az egykori szép napokra való visszaemlékezés?

Házat keresnek megvételre

tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kivánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. **50** fillérért **3** napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

HATVAN UCCA 6. SZÁMU BÉRHÁZBAN,

mely a legmodernebb és a legteljesebb konforttal van felszerelve,

KIADÓ

kétszobás lakás és három üzlethelyiség azonnalra. Két-, három-, négy- és hatszobás lakás augusztus hó 1-re. Két- és háromszobás lakás november 1-re.

Értekezhetni ugyanott, a hitközség hivatalában (József kir. herceg u. 26.) és telefon 31-72. alatt.

Az első hétvégi szünet a városházán

Megirta a Független Ujság, hogy a polgármester a szombati nappal a debreceni városházán is életbeléptette a szombat déli hivatali szünetet. A város tisztviselői minden hivatalban nagy izgalommal várták a 12 órát, amikor az uj rendelet értelmében vége van a hivatali munkának és tart a szünet hétfő reggelig. Az első vikendszünet azonban még nem volt tökéletes, nagyon sok helyen még tovább folyt a munka, még nem voltak hozzászokva a tisztviselők, hogy 12 órakor letegyék a tollat és otthagyják a hivatalok asztalait. Legközelebb, a jövő szombaton azonban bizonyára pontosabbak lesznek és 12 óra 1 perckor már üres lesz a városháza. A tisztviselők egyébként nagyon örültek az uj rendszernek és látszott, hogy az igen jól esik nekik.

Vásároljon hirdetőinknél.

Vécsey Leó fordítása

(32)

Rögtön eszembe jutottak Smith szavai: „a nagy vásár, földrengés után"; ez a hely zsufolásig tele volt tömve különös érdekességekkel... Afrikából, Mexikóból és Perzsiából való dolgokkal. A tüzhely mellett, egy ládán gázkályha állott és amellett afféle tábori főzéshez való mindenféle szerszám. A nyitott ablakon át beáradt a rothadó növények illata, a folyondár különös virágának furcsa illatával összekeveredve.

A szoba közepén, a felfordult szárkofág mellett feküdt a tudós kutató, szintelen hálóköpenyben, arccal lefelé borulva, karjai közül egyik előre hullt, másik pedig az antik láda oldalán csüngött.

Barátom előrelépett és letérdelt a halott melé.

— Jóságos Isten!

Hirtelen felugrott és különös arckifejezéssel fordult Weymouth felé.

— Ön nem ismeri személyesen Sir Lionel Bartont? — kérdezte lihegve.

— Nem, — mondta Weymouth, — de...

— Ez nem sir Lionel. Ez itt Strozza, a titkár!

— Micsoda! — kiáltott fel Weymouth.

— Hol van a másik... a kinai... gyorsan!

— Ott hagytuk őt, ahol találták ... a szomszéd szoba lépcsőjén, — mondta a detektiv.

Smith átfutott a szobán, a nyitott ajtón át látni lehetett a legkülönfélébb holmik összezsufolt raktárát. Hátrahuzva a függönyt, hogy több fény juthasson be, előrehajolt egy összehuzódott alak fölé, aki a lépcsőn feküdt.

— Ő az! — kiáltott fel hangosan. — Sir Lionel szolgája: Kwee!

Weymouth és én némán egymásra néztünk az olasz ember holtteste felett; azután mindketten odafordultunk, ahol barátom komor ábrázattal állott a halott kinai fölött. A falevelek között künn szellő susogott; a nyitott ablakok felől az exotikus illatok áradata lebbent az elfüggönyözött ajtó felé.

— Egy bizonyos, — szólt Smith. — A házban Strozza kivételével senki sem tudta, hogy Sir Lionel nincs itthon.

— Honnan következteti ezt? — kérdezte Weymouth.

— A szolgák a házban ugy siratják gazdájukat, mint aki meghalt. Ha látták volna, hogy elment, akkor már gondoltak volna arra, hogy valaki más lehet az, aki itt holtan fekszik.

— No és a kinai?

— Miután ebbe a lomtárba nem lehet másképpen bejutni, csak a dolgozószobán keresztül, Kwee bizonyára ott rejtőzött el, amikor gazdája nem volt benn a szobában.

— Croxted csukva találta ezt az üvegajtót. Mi, vagy ki ölhette meg a kinait?

— Miss Edmonds is és Crexted is, belülről zárva találták a dolgozószoba ajtaját. Mi, vagy ki ölhette meg Strozzát? — kérdezte viszont Smith.

— Bizonyára nem vette észre — szólt most a detektiv, — hogy a titkár az, aki a Sir Lionel öltözőköpenyét viseli. Nos, mikor miss Edmonds az ablakon benézett, nem is kételkedhetett abban, hogy gazdája a halott és igy vezetett önkéntelenül helytelen nyomra bennünket.

— Bizonyára azért vette fel ezt a köpenyt, hogy akárki benéz az ablakon, ugyanebbe a tévedésbe essen, — válaszolt Smith.

— Miért? — kérdeztem tőle.

— Mert valami bünös szándékkal jött ide. Nézzék. — Smith megállt és néhány szerszámot vett fel, amik szanaszét hevertek a halott mellett a padlón. — Itt van ni. Azért jött ide, hogy felnyissa ezt a szárkofágot. Ebben valami nevezetes személynek a mumiája van, aki II. Meneptah idejében élt; és Sir Lionel azt mondta nekem, hogy valószinüleg egész sereg értékes disztárgyat és ékszert találnak benn, elrejtve a kelmék közé, amikbe a mumiákat becsavarták. Sir Lionel-nek az volt a szándéka, hogy ma éjszaka felnyitja a szárkofágot és átvizsgálja a tartalmát. Nyilván megondolta magát... szerencséjére.

Én zavartan végigsimitottam kezemmel a hajamat.

— Akkor hát hova lett a mumia?

Nayland Smith szárazon felnevetett.

— Valószinüleg eltünt, valami zöld gőz formájában, — mondta. — Nézzétek csak meg Strozza arcát.

XX. FEJEZET.

A zöld köd rejtélye

Megforditotta a holttestet és engem, akármennyire is hozzászoktam már az efféle látványokhoz, ezek az eltorzult vonások megborzasztottak.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

A magyar válogatott futballcsapat északi kudarcaiért a hozzá nem értő szövetségi vezetés és a sportsajtó a felelősek

Szétzüllesztett a nagyképü önfejüség egy győzelmes válogatott csapatot és „felfedez" egy stilust, amiért kinevette Orth Györgyöt, s amelyet a Bocskay diadalmasan érvényesitett a tavaszi szezonban

Szabad-e tűrni, hogy Eszakon lejárassa a magyar futballt egy „válogatott", amelynél a gyenge fizikumu Bocskay sűrűbb mérkőzéseken is jobb eredményeket ért el

A magyar válogatott holland-németsvéd turája során egymást követik a kudarcok, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar futball hirnevét még azokban a nyugati és északi országokban is lejárassák, ahol eddig nagy tekintélynek örvendett. Hogy Középeurópában nem sokat számitunk, ebbe már kezdtünk belenyugodni, de a jelentéktelen futballnemzetektől kikapni, az már sulyosan esik latba.

Forradalom van a szövetségekben és félreveri a harangot a sajtó, miáltal azt a látszatot keltik, mintha a kudarcokban nem volna részük, holott elsősorban éppen ők felelősek a magyar futball hanyatlásáért.

Mert kik vezetik a szövetségeket? A klubemberek, akik saját csapataikat sem tudják megszervezni. A sajtó pedig jobbra vagy balra annyira le van kötelezve, hogy sok esetben nem meri megirni az igazat, vagy ha már nagyon muszáj, hát akkor is csak hangfogóval és utólag.

Ezt a turát már régen lekötötték, tudott róla a szövetség is, a sajtó is. A játékosokat, illetve a csapatot kijelölték és

nem akadt senki, aki gyengének találta volna az együttest,

amellyel a holland, berlini és svéd válogatottat kellett volna legyőzni. Aztán megtörtént a baj és most mindenki kiabál. Utólag nagyon könnyü kritizálni, azért akadnak mérkőzések után névtelen bölcsek, akik mindent tudtak előre és mindenki felett pálcát törnek. De az előzetes kritikához szakértelem, elfogulatlanság és nem kis mértékben bátorság kell. Sajnos, ezt nélkülözi a magyar futball.

Miért ugrasztották szét a téli turan kialakult s bevált válogatottat?

Lássuk azonban sorjában az eseményeket. A télen a PLSz válogatott csapata 7 mérkőzésből álló turát bonyolitott le és csak egyszer szenvedett vereséget Portugáliában. Az összeállitás bevált és mondhatni

ugyanez a csapat később kétszer győzött a hollandok ellen, megverte az osztrákok ellen győző csehéket és döntetlenül végzett az osztrákokkal szemben.

A sok diadal után sem tudták lenyelni ezt a döntetlent, amelynek oka pedig az volt, hogy

Teleki és Engelhardt személyében két sérült játszott a magyar csapatban.

Talán ez volt az oka annak, hogy a kipróbált és összeszokott válogatott csapat helyett most uj összeállitással kisérleteztek. Megint jöttek a régi „ágyuk", mint T o l d y , T u r a y (a téli tura leggyengébb csatára) és L y k a , mellé- jük pedig Fenyvesi és Simonyi, a rutinmentes kezdők.

Sárossit elvették megszokott centerhalf helyéről, mert az Attila és a többi sereghajtó ellen mutatott játéka alapján mindenáron Sindelart akartak belőle csinálni.

Még tanulmányokat is irtak róla, a magyar Sindelárról. Annak idején Kalmárt tették igy tönkre, vele is mindent játszattak, csak centerhalfot nem.

Svédország ellen még

erősitették is a magyar csapatot. „A Hungária pihent" játékosaival, akik ugyanazon héten csak kétszer kaptak ki a Spártától.

Itthon és idegenben. Természetesen az erősitésben benne volt Szabó kapus is, a Spártától bekapott potya gólok jutalmául. Hát mit vártak ettől a csapattól?

Palotás, Mooré és Hevesi hat hét alatt 19 mérkőzést játszottak végig. Őket is éppen most próbálták ki.

A Bocskay különb eredményeket ért el Hollandiában és Svédországban, mint a magyar „válogatott".

Ez a csapat először Hollandiában kapott ki.

A Bocskay két turnusban 27 nap alatt 17 mérkőzést játszott holland csapatok és válogatottak ellen és 15-ször győzött, egyszer kikapott, egyszer döntetlenül végzett.

Pedig a Bocskay a magyar mezőny leggyengébb fizikumu csapata. Ugyancsak a Bocskay Németországban csak egyszer kapott ki,

Svédországban pedig csak Göteborgban szenvedett vereséget. Ellenben Gefleben 2: 0-ra győzött könnyen a kerületi válogatott ellen, amelytől most a magyar válogatott 4: 3-ra kikapott.

A magyar sajtó a Bocskay eredményeit alig értékelte, holott most látjuk csak, hogy a debreceni csapatnak nem is volt könnyü dolga. És milyen dus programot kellett rövid idő alatt lebonyolitania.

A szövetség és sajtója „felfedezte" azt a stilust, amelyért Orthot gunyolták

A Plasz szövetségi kapitánya Stockholmból irja: Sürgősen revizi alá kell venni a magyar stilust. Ez a teljes csődhöz vezet. Csupa technika és játék a pályán kersztbe. Mindenki a szomszédjának játszik, folyton oldalt megy a labda. Ha valaki végre 20 métert rug, akkor is legfeljebb 3 métert halad előre a csapat, mert a labdát oldalt játszották. A stilus szörnyü vergődése az is, hogy fedezeteink elszoktak a jó szélsőktől és ha mégis szélsőkkel kerülnek szembe, zavart és omladozó játékot mutatnak. Sok magyar szélsőfedezet bukott már el válogatott mérkőzésen is azért, mert sorsára bizta a két magyar hátvédet és a maga részéről előre ment hatodik és hetedik csatárnak, ahelyett, hogy még az összekötőket is bevonta volna a védekezés munkájába. Az angol futball első paragrafusa: mindenekelőtt elkerülni a kapott gólt!

Fábián Pál tehát uj stilust követel és a trénerektől várja a magyar futball feljavitását. Csodálatos, hogy csak most halljuk ezeket a figyelmeztetéseket a budapesti sajtótól és vezérektől, holott az összel Orth György Debrecenben ezzel a programmal foglalta el tréneri tisztségét a Bocskaynál.

Orth György ebbe a stilusba bukott bele, ezért nevette és gunyolta mindenki és nem akadt a magyar futball vezérei és sajtótudósai között egy olyan bátor férfiu, aki védelmére kelt volna Orth Györgynek és az általta végeletekig védett stilusnak.

Ezért a stilusért kellett Orthnak elhagyni Magyarországot és elbujni szégyenkezve egy kis olasz városkában. Most pedig egyszerre mindenki ezért a stilusért lelkesedik és nagy bölcsen felfedezik, hogy a magyar tolagatójáték meddő és nem hozhat sikert. Nem vették figyelembe annak idején, hogy Orth György a tengerentulról a modern futball bevált stilusát akarta átültetni a magyar futballistákba és nem respektálták annyira a legnagyobb magyar futbalistát, hogy hittek volna szaktudásában. Bezzeg az olaszok a délamerikai stilus minden taktikai és technikai fogását átvették és ime

az eredmény mutatja, hogy mi vezetett inkább célhoz: az önfejü nagyképüség vagy pedig a tanulnivágyás.

Azért Orth mégsem foglalkozott hiába a Bocskayval.

A debreceni csapat öntudatlanul is azt a stilust játszotta tavasszal, a Bocskay három csatárral operált elől sikeresen,

miközben az ellenfél halfsorát és csatársorát előreküldve sem tudott eredményt elérni.

Megint későn ébredtek fel tehát a magyar futballvezérek. Nyitott kaput döngetnek, amikor az uj stilust emlegetik, pedig biztosak vagyunk benne, hogy a jövőben sem fogják megvalósitani. Nem is a trénereket hibáztatjuk, hanem a játékosokat és a vezetőket. A játékosok ugyanis nem engedelmeskednek a trénereknek és a vezetők is csak addig respektálják a trénert, amig véleményük megegyezik. Ahogy eltérés van a két vélemény között, a vezető kerekedik felül és a trénernek kell türnie. Mert ő az alkalmazott és neki kell hallgatnia, viszont pénzéért a vezető dirigál. Ez a magyar futball hibája és nem is lehet remélni, hogy ebben a kérdésben javulás következzék be.

HERMANN LÁSZLÓ.

Saját érdekében

csak arra kérjük, hogy téli tüzelő anyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot

PROHÁSZKA ÉS TÁRSA cégtől

Bethlen ucca 44. — Telefon 11—61.

Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák, hazai szenek.

Szudánba zenekarokat és artistákat kertek a Külkereskedelmi Hivatalból

MULATSÁGOS AJÁNLAT, AMELYET PAPIRKOSÁRBA DOBTAK. — ÓRIÁSI MUNKALEHETŐSÉG DÉLEGYIPTOMBAN ÉS SZUDÁNBAN

Budapestről jelentik: Az angol kormány, amely már olyan sok áldozatot hozott Egyiptom fejlesztésével, ujabban ismét igen nagyszabásu munkálatokat kezd Délegyiptomban. Kartumtól délre 29 mérföldnyire a Fehér Niluson hatalmas vizduzzasztó gátat épitenek, amelynek Gebel Aulia-gát lesz a neve. Most adták ki ezt az óriási munkát, amelynek költségeire hárommillió angol fontot, tehát a mai árfolyam szerint hatvanmillió pengőt irányoztak elő. A munkálatok végrehajtására 3—4 évet szántak. Délegyiptomban és Szudánban már a munkálatok megi nditásakor a gazdasági forgalomnak jelentékeny fellendülését várják, miután ezeknél a munkálatoknál többezer ember fog keresethez jutni. Kartunban igen nagy előkészületeket tesznek már, részint az odaérkezők leginkább angol mérnökök és tisztviselők ellátására, valamint a többezer munkás szükségleteinek biztositására. Erre a körülményre a Magyar Külkereskedelmi Hivatal kartuni képviselője már most felhivta a Külkereskedelmi Hivatal ipari osztályát és utalt arra, hogy a megnövekedett, vagy növekedőben lévő szükséglet alkalmat ad magyar árucikkek exportjára is. Azonban nemcsak a kereskedők, hanem a kartuni kávéházak, vendéglők és mulatóhelyek is készülnek már azoknak az idegeneknek a fogadására, akik éveket fognak ott eltölteni. Nem üzleti alapon, hanem baráti levélben a Külkereskedelmi Hivatal kartuni képviselője arra is felhivja a figyelmet, hogy ezek a kávéházak, vendéglők és mulatóhelyek zenekarokat, jazz-bendeket, artistákat, énekesnőket és táncosnőket is szerződtetnek nagy számban és felteszi azt a kérdést, hogy a magyarok között nem akadna-e ilyen zenekar, tánc vagy énekkar. Habár kifejezetten baráti alapon, minden üzlettől elvonatkoztatva tette föl a kérdést a kartuni képviselő, egy derék görög ember, a Külkereskedelmi Hivatalban mégis mulatságosnak találták, hogy a hivatal az

áruexport támogatása mellett zenészek, táncosok és énekesnők exportjával is foglalkozzék. A derék kartuni görög bizonyára a szudáni erkölcsöket vette alapul, amikor azt gondolta, hogy a Külkereskedelmi Hivatal ilyen üzletekkel is foglalkozik.

Lemezdobáló a bíróság előtt

Vádlottként állott szombaton a debreceni járásbíróságon *Janka* büntetőbiró előtt *Gellér* László kőművessegéd. Lemezdobálással vádolta az ügyészség, de a fiatalember tagadta a vádat. Kijelentette, hogy ő még soha életében nem foglalkozott lemezdobálással, akkor is csak nézte a mások játékát.

— Maguk mind ezt szokták mondani! — szólt rá Janka biró.

— Hát persze, hogy ezt mondjuk, ha igy van — feleli Gellért —, csak nem lehet elvárni tőlünk, hogy mást mondjunk, mint ami az igazság.

Egy rendőrt hallgatott ki ezután tanuként a bíróság, aki elmondotta, hogy észrevétlenül közelitette meg a lemezdobáló fiatalembereket, akik csak akkor vették észre, amikor már ott állt mellettük. Még igy is szétfutottak s csupán egyedül Gellértet sikerült elfogni, akinek éppen a kezében voltak a lemezek.

— Ez nem igaz! — tagad Gellért.

Méltatlankodva néz rá a rendőr:

— Hiszen a maga kezéből vettem ki.

— Akkor rossz a memóriája. Nem emlékszik vissza pontosan a történtekre! — állitja flegmatikusan a vádlott kőművessegéd.

A bíróság azonban megállapitotta bünösségét és nyolc napi fogházra itélte. A büntetés ellen fellebbezést jelentett be.

Megirják a 39. ezred történetét

A világháboru sok hős katonája között is nagy nevet vivott ki magának hősiességével a 39. debreceni gyalogezred. De a világháborut megelőzően is fényes haditettekkel irta be dicsőséges nevét a hadtörténelembe és ezért különös kitüntetésben is részesült. A 48-as szabadságharcok idején is ez az ezred magja és büszkesége volt a honvédseregnek és egyike volt azoknak a csapatoknak, amelyek elsők voltak Buda bevételénél a vár falánál.

E fényes mult ellenére nem sikerült eddig megiratni az ezred történetét, mig végre most a 39-esek utolsó ezredparancsnoka, besztercebányai Klein László tábornok vezetése alatt tárgyalások indultak meg, amelynek eredményeképen Krahm László ny. főhadnagyot bizták meg azzal, hogy az ezred történetét irja meg. Az adatok ellenőrzése és összegyüjtése céljából egy bizootság alakult. Hogy az adatok összegyüjtése minél pontosabb legyen, e hó 9-én, vasárnap este 8 órakor Kemény János Petőfi téri Kispipa vendéglőjében 39-es bajtársi összejövetel lesz, hogy mindenki a legpontosabb adatokat mondhassa be az adatgyüjtőknek. A bizottság reméli, hogy a volt bajtársak lehetően teljes számban fognak a fontos összejövetelen megjelenni.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Ejszakai erkölcsrendészeti razzia Debrecenben, közelharccal, idegrohamokkal

Debrecenben igen szigoruan vigyáznak a hatóságok az erkölcsökre és a rendőrség erkölcsrendészeti osztálya a legnagyobb szorgalommal igyekszik is összmalszeszedni azokat a perditákat, akik veszélyeztetik a debreceni uccák jóhirét és még nagyobb mértékben veszélyeztetik a velük ismerkedő férfiak egészségét.

A rendőrség szorgalmát semmi sem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy az elmult hónapokban zsufolásig megtelt a közkórház, a klinika venereás beteg nőkkel ,akiket közérdekből és közpénzen, szigoru felügyelt alatt gyógyitottak. A rendelkezésre álló betegszobák nem voltak elégségesek, mert a razziák során ujabb é sujabb csoportjai kerültek kézre a beteg nőknek, akiknek már csak a rendőrségi fogdában jutott hely. Ott zsufolódtak össze és onnan kisérték a rendőrök naponta klinikai kezelésre őket. A rendőrségi fogda is megtelt a venereásokkal és már-már ugy alakult a helyzet, hogy a nők miatt nem igen jutott hely a betörőknek, tolvajoknak. A rendőrség kénytelen volt beszüntetni az erkölcsrendészeti razziákat, nem tudták elhelyezni a venereásokat. Igy lett tétlenségre kárhoztatva az erkölcsrendészeti ügyosztály, de szerencsére nem sokáig, mert a klinika egyik kiváló fiatal orvosa olyan gyógyitási módnak jött a nyomára, amely lehetővé tette, hogy a legnagyobb sikerrel, sokkal hamarabb gyógyuljanak egyes venereás betegségek, mint azelőtt. Sok beteg hagyta el hamarosan ugy a klinikai, mint a kórházi betegszobákat. Volt férőhely ismét és a rendőrségen dr. T a r r Lajos rendőrfogalmazó kiadta az utasitást:

— Erkölcsrendészeti razziát kell tartani sürgősen az egész város területén!

Éjszaka 11 órakor indultak a detektivcsoportok a központi ügyeletről és rajtaütésszerüleg rohanták meg a lebujokat, zugkorcsmákat, tömegszállásokat. Volt nagy riadalom az alvilágban. A nők igyekeztek menekülni ,ahogyan csak tudtak ,de a razzia köréből nem volt szabadulás. A perditák barátai az éjszakai élet szennyes kis szerelem lovagjai szánguldoztak, hogy hirt vigyenek a razziáról, de elkéstek. A detektivcsoportok nem sorbajárták, hanem egyszerre rohanták meg a gyanus helyeket és ez volt az oka annak, hogy az alvilági riadó nem járt eredménnyel. Összeterelték a nőket és a központi ügyeleten megkezdődött a „leutalás".

*

Volt sirás, dühöngés, kihivó szemtelenség, de sokan örültek is, hogy végre meggyógyitják őket.

A razzia legkedélyesebb figurája egy 19 éves szöszke leány volt, aki nagyon kedélyesen fogta fel a helyzetet, nem csinált jeleneteket, belátta, hogy nem érdemes.

A fehér sapkát félrerántva fején, összecsapta a rikitó lakkcipőt s nevetve mondta:

— Fogalmazó urnak jelentem alássan, ismét előállitva! Elcsipett a razzi, pedig még csak ittam a palival, kár volt, hogy nem engedték meginni a kadarkát!

Megkapta a leutaló cédulát s a fogházőrmester vette gondjaiba a kedélyes leányzót.

*

Az utána következő már nagy lármát csinált. A kacér kis csipkezsebkendőt tépdesve sirta:

— Ártatlanul kerültem bele az egész dologba. Az a buta jó szivem az oka az egésznek, Tetszik tudni, ugy volt, hogy a barátnőmről azt a jó hirt hallottam, hogy italozik az ismerősével. Meg akartam menteni a lerészegedéstől és alighogy bemegyek a korcsmába, elcsipnek! Tessék elengedni, hiszen csak a jóságról van itt szó!

Nem engedték el. Ismerik már a jó szivét.

*

A következő magas barna leány, riadtan néz körül. Látszik rajta, hogy először került razziára, egészen meg van zavarodva. Korcsmában ült fiatalemberekkel együtt éjszaka 12 órakor.

— Kérem engedjenek el innen, megöl a szégyen, haza akarok menni — esedezik.

— Miért volt a korcsmában éjszaka? Vőlegénye vitte oda talán?

— Óh a gyalázatos, már nem vőlegényem, ha annak érezte volna magát, megvédett volna s nem hurcolnak ide! Először voltam olyan helyen, rábeszéltek a fiuk, hogy mulassunk egyet, — igy történt. Ha Istent ismernek engedjenek el!

A megfigyelők jelentései szerint, már többször járt a lebujba. Viselkedése „üzletszerü" volt és most azért hozták be, hogy a nyilvántartásba ő is bekerüljön.

Az éjszakát itt tölti a fogdában, a többiről holnap beszélünk!

A leutalást nagy zokogással fogadta a leány, valósággal idegrohamot kapott.

— Megölöm magam — sikoltozta.

— Komolyan gondolja, az öngyilkosság jobb lesz?

— Én nem birom ezt ki, a fogdából csak halva visznek el — zokogta makacsul az elkeseredett leány.

— Na, vigyék a leányt, de vigyázanak rá, külön zárkában tartsák, nehogy bolondságot kövessen el.

*

A sikoltozó leány után egy kipirult arcu, kócos haju fiatal szőke leányt állitanak elő az ügyeletes fogalmazó asztala elé. Szinte toporzékol a dühtől, két kezeökölbe van szorulva.

— Na ezt megkeserülik — fenyegetődzik a detektivek felé — megbánják még, hogy engem becipeltek!

— Csend legyen, ne kiabáljon itt. Mondja el mi a panasza?

— Lefogtak s erőszakkal hurcoltak ide.

Detektiv: Kérem nem jött szép szerével, ugy rugkapált, mint egy megvadult csikó. Karmolt, harapott és ököllel verte, aki közel ment hozzá. Le kellett fogni, csak ugy tudtuk előállitani, de mondhatom több dolgunk akadt vele, mint hat erős férfivel. Egy civil látta a küzdésünket és segitségünkre jött, hogy megfogja a nő kezét, de olyan rugást kapott a hasába, hogy talán még most is a földön ül.

— Igaz ez?

— Hát csak nem hagyom magam, mint egy birka! Semmit sem csináltam, csak ültem a barátommal a vendéglőben. Azért még nem lehet fogdába zárni senkit!

— Rendes leány nem jár a korcsmába éjfél után legény társaságába. Különben is előjegyzésben volt már az éjszakai csavargások miatt. Itt marad.

— No akkor kár volt a benzinért — jelenti ki, vállát vonva a kis kócos és engedelmesen indul lefelé a pincefogdába.

*

Egyre-másra jönnek a fogalmazó elé a nők, a legtöbb már régi ismerős, többen cinikusan beismerik, hogy sulyosan fertőző betegek is. Akadt két nő, akik a razzia hirére önként jöttek jelentkezni — nem árt a hatósági ápolás.

A legutolsó egy sápadt, szép arcu nő. Csinos ruhában van, lehet 20—24 éves. Csendesen sirdogál. A fogalmazó mellett egy szélesvállu detektiv irja a jegyzeteit. A siró nő meglátja, rémülten felzokog s imára kulcsolt kézzel könyörög:

— Szerkesztő ur, ne irja ki a nevemet. Az anyám nem tudja, megölné a bánat és én sem élnék akkor tovább. Ugy tudja majd szegény, hogy a barátnőmnél alszom, ha már itt tartanak!

— Én nem vagyok szerkesztő — detektiv vagyok — hangzik a megnyugtató válasz!

— Óh az Isten áldja meg — örvendeizk a leány .

Ő volt az egyetlen, aki örült, hogy detektivvel beszélt.

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI
Könyvnyomda ◆ könyvkötészet
üzleti könyv gyár ◆ vonalozó intézet
cinkografia
DEBRECEN, FERENC JOZSEF UT 49.
TELEFON: 20-18.
KÉSZIT:
Napilapokat, heti- és havi folyóiratokat, müveket, mindenféle kereskedelmi nyomtatványokat.
Üzleti és bank-könyveket, rovatos iveket. iskolai irkákat, füzeteket.
Könyvkötéseket egyszerü és diszes kivitelben.
KLISÉKET elsőrangu minőségben, versenyképes árban.
Arajánlattal szivesen szolgálunk!

Uccai
két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó Rákóczi ucca 66. 818.

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás emeleti udvari lakás, elő- és fürdőszoba és gáz. Hunyadi ucca 24. 803

Teljesen
modern 3 szobás udvari emeleti uj lakás augusztusra kiadó. — Arany János 19. 777

4—5 szobás
lakás november elsejére kiadó. Nyomtató u. 3. 2025

Augusztusra
kiadó uccai 2 szobás, fürdőszobás lakás. Vigkedvü Mihály ucca 16. 2170

Két
szoba, előszobás uccai emeleti garzonlakás a központban kiadó. Maróthy György u. 5.

Kiadó
szép nagy szoba, konyha, speiz Vargakert ucca 8. Vargakert. 2182

Három,
esetleg kétszobás lakás augusztusra kiadó. Mester ucca 31. 2179

Szép
szoba, konyha, speizos modern uccai lakások azonnalra, kettő szoba, uccai, minden mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadók. Hadházi u. 27. szám. 828

Kiadó
két szoba, konyha, villanyvilágitással. Egy szoba. Késes 86. 2174

Kiadó
kétszer kétszobás kényelmes lakás. Rothermere u. 38.

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba. Batthyány u. 5. sz. 2175

Szoba,
konyha tornáccal, jószágtartással igen olcsón 15-re kiadó. — Méhes ucca 3.

Három
szoba irodának és két szoba, konyhás, parkettes kerti lakás kiadó. Piac ucca 64. Értekezni Kossuth ucca 23. 2177

Kettő
nagyobb és egy kisebb szobás mellékhelyiségekkel, egy szoba, konyhás lakás kiadó. Busi ucca 20.

Kétszobás
udvari lakás központban aug. elsejére kiadó. Hüvelyes 6. 2163

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Monti ezredes (Magoss) ucca 17. 2172

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Lakást keresők

Főuccához
közeli mellékuccában julius 15-re, esetleg augusztus elseje előtti beköltözésre keresek egy szoba, konyha, speiz s mellékhelyiségekből álló lakást. Csakis csendes és szép udvarban. Biztos fizető vagyok. Cimeket kérem Piac ucca 49. szám alatti nyomda-irodába beadni.

2—3 szobás
orvosi rendelőnek alkalmas lakást keresek. Cim Kontsek Géza.

Kisállomás
közelében keresek kétszobás tiszta lakást. Fix fizető. Wesselényi ucca 2., ajtó 35. 2186

Eladás

Eladó
hálószoba, garderobszekrény, — magános szekrény, székek, üzletberendezés stb. Csapó u. 19. 764k

Garantált
tiszta fehér hálószoba, konyhabutor, jégszekrény, vaságy, — egyéb háztartási cikkek elköltözés miatt olcsón eladók. Rákosi Jenő u. 6. II. em. 3. 10—12 óráig, 3—5-ig. 771

Ebédlőszőnyeg,
iróasztal, antik komót, páncélszekrény, sezlon, szalongarnitura berendezés, szekrények, székek eladók. Csapó 14. 821

Jókarban
levő gyermekkocsi olcsón eladó Debreceni Mükőgyárnál, Fürdő ucca 2. 820

Sajáttermésü
ujlétai fajboraim aratásra literenként 40 filléres ártól árusitom. Maróthy György 10. 792

Garantált
tiszta friss kóser libazsir eladó. Darabos u. 19. 836

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Eladók
falióra, tajtékpipa, gyermekágy, kalitka, agancsok, festmények. Teleki 94. Váradyné. 835

40 kötet
magyar klasszikusok díszkötésben olcsón kapható Aczél antiquariumban, Széchenyi ucca 2. 781

Egy
garderobszekrény, egy előszobafal, 1 konyhaberendezés eladó. Hatvan u. 27. 931

JUHAR-,
szil-, kőris- és gyertyánfa kapható Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedésnél„ Debrecen, Böszörményi ut 3. sz. Telefon: 32-31. 1670

Két
szoba, konyha, előszoba és speizből álló lakás kiadó aug. 1-re. Csokonai u. 16. 833

Nagy
takaréktüzhely eladó. Külsővásártér 4. 2137

Építkezéshez
homok aszfaltos uccában olcsón kapható. Nyil ucca 21. 826

NYÁRI FŐZÉSRE
igen alkalmas tüzifa métermázsánként házhoz szállitva már 2 P 80 fillérért kapható. Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 1991

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladóknak főraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. ötvennyolc. P184

Használt
-s uj varrógépek árverési vétel keretében eladók. Értekezés: Csáthynál, Deák Ferenc u. 9. 2151

Ebédlő,
uriszoba, szalon olcsón eladó. Piac 44., III. ajtó.

Soha
ilyen olcsón, mint most: Műasztalosok által elkészitett modern uj butorok 25%-kal olcsóbban, mint bárhol árusittatnak. Piac 83. Udvarban!

Kerékgyártó
és kaptafakészitő urak figyelmébe! Prima kőrisfa és gyertyánfa kapható Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 1990

Gépszijjat,
használtat, dobsineket, forrcsöveket, csapágyfémet, mérlegeket, sulyokat, tömitő anyagokat, épitkezéshez sinvas gerendát, betonvasat, — falkötővasat, vaskapcsokat, kéményajtókat, vasredőnyöket, épületvasalást, fürdőberendezést, kutszivattyukat, csöveket, pénzszekrényeket, — esztergapadokat, vasvályukat, konkolyozókat, nagyméretü lemezeket, rézárukat alkalmi áron adok. Ócska vasat, fémeket legdrágábban veszek. Simonffy-ucca 57., vaskereskedés. 662

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

350 köbcentis
felülvezérelt, királytengelyes motorkerékpár alkalmi áron sürgősen eladó. Cim kiadóban.

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Modern
alig használt háló és ebédlő bctor és használt butordarabok eladók. Vendég ucca 2. 723

Eladó
villany matracok, dinamók, Bos mágnesek. Apaffy ucca 30. 2147

Eladó
géplakatos szerszámok, esztergapad, spling, fúrógép, transzmisszió, villanymotor. Vendég u. 2.

Üzemképes
Vanderer kisfogyasztásu autó és Schunda-cimbalom eladó. — Hajduszoboszló 326. 2160

Eladó
ebédlő kredenc, tükrös garderob szekrény, konyhaberendezés, női iróasztal és egyebek sürgősen. József kir. herceg u. 50. 2167

Háziszalonna,
kutszivattyuk, kutkagyló, kutásó szerszám, ötnegyed colos csövek eladók. Honvéd 58. 2166

Mókusok,
fiatalok, szelidek, játékosok eladók. Miklós ucca 1., emelet. 2184

Biedermayer
antik igen szép asztal nagyon olcsón eladó. Késes ucca 64. 2178

Fürdőkádak,
kanálisrácsok, dugattyuk, bőrök, lócalábak, klozet deszkák Nagy vasüzletében, Csapó forduló. A2

Tégla
eladó bontásból Maróthy Gy. huszonnégy. 2130

Nyugágyak,
lócák, fürdőkádak, mézbödönök, gumicsövek, kaszák, tüzhelyek Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 1920

Eladó
famegmunkáló gépek, villanymotorok, terméskő. Ugyanott kiadó lakások. Keleti sor 7. sz. 2143

Rétesliszt,
törökszentmiklósi Galambos féle kapható a Deutsch üzletekben. 4450k

Eladó
I. oszt. zsidó gimnáziumi könyvek olcsón. Cim a kiadóban. 10002

Eladó
jókarban lévő kerekes mangorlógép és ülő fürdőkád. Domb ucca 16. 2162

Vétel

Óriási
árat fizetek arany, ezüst és fogaranyért, Braun, iPac 31. 774

Pultjégszekrényt
1.90 mt. hosszut és Berkelmérleget keresek. Szent Anna ucca 14. füszerüzlet. 775

Villámháritót
kézalatt olcsón, üzemképeset vennék. Anny, Csapó u. 1. 837

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Használt
tankönyveket (egyetemieket is) legmagasabb áron vásárol Grünmann Sándor antikvárus, Piac 69. (Megyeházzal szemben). 4725

Keresek
megvételre jókarban lévő használt női kerékpárt. Vadász, Simonffy 17.

Üres üvegeket
állandóan veszek. Lukács, Piac ucca 41. 500

„Kalor"
vagy más jobb gyártmányu kályhát keresek megvételre. Rosenfeld, Diófa ucca 15. 1014

Zálogcédulát,
lejártat is veszek. Levélhivásra házhoz megyek. Áruközvetitő, Csapó 6. 721

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Méhviaszt
veszek, csak délután. Árajánlattal minta küldendő. Konkoly Jenő, Kassa ut 16. 2144

Anyarozsot
legmagasabb árban vesz „Tisza"-gyógyszertár, Debrecen, Magoss György tér 9. 2176

Fényképezés

Évzáró
vizsgákra ajándékul ajánlom 10 pengős fényképezőgépemet, — mely minden igényt kielégit. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvarban. 3924k

Ellátás

Teljes
ellátás 30 pengőért, olcsó kvártély. Tóth segédházmesternél, Arany János 2. 834

Oktatás

Érettségire
talpraállitok megbukott középiskolásokat. Biztos siker. Cim a kiadóban. 1066

Alsóosztályu
diákot számtanból javitásra előkészitek. Hatvan uccai kert — Diófa u. 13. 1063

Naményi
gyorsirő- és gépirőiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Angol,
francia, német tanitás, forditás, olcsó, gyors eredmény. — Batthyány 18. A—3

Keresek
katonai nyelvben is jártas német oktatót. Hatvan ucca 4-b. 2146

Különféle

Perfekt
házivarrónő, felsőruha, fehérnemü, paplanvarrást igen olcsón vállal. Csillag u. 21. 1066

Figyelem!
Hozott szövetből már P 24-től készitek öltönyöket legujabb szabással. Javitást, vasalást legolcsóbban vállalok. Blau Dávid, uriszabó Arany János 3. 1059

Olcsóbb
lett a szövött faroletta. Készíti: Redőnyüzem, Bethlen 19. 832

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készitését vállalom. — Szent Anna u. 11. 4728

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. v, k, cs. 830

Költöztetéseket,
mindennemü szállitást helyben és vidékre vállal Csengeri szállitó. Telefon 32—21. 776

Francia
nyelvmesternő csekély munkáért, vagy minimális lakbérhozzájárulásért otthont találhat. Cim a kiadóban.

Irógép
munkát vállalok jutányosan — Diófa u. 13. 1062

Kertberendezéseket,
sirok beülltetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József mükertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Elveszett
kenyérbevásárlási könyv Friedmann névre. A megtaláló jutalomban részesül Bethlen u. 1. 793

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Ruhásszekrényemet,
diófa, furnéros, jókarban, szép kivitelben elcserélném kisebbfajta üveges könyvszekrénnyel. Cimem a kiadóban. 1399

Filé
kézimunka, vitrin-, szekrény-, csikteritőt, függönyt olcsón készitek. Füvészkert u. 12., II. 2104

500-as
oldalkocsis üzemképes, kifogástalan állapotban levő motorkerékpár eladó, esetleg kisebb szóló gépért ráfizetéssel elcserélem. Csapó u. 51. 2117

Kutya
szegedvidéki puli, him, egyéves, kitünő házőrző, jó helyre ingyen átadó. Széchenyi kert, — Széchenyi ut 11. A. 1.

Értesités
„MONE" orvosi müszerüzem rt. modernül berendezett mühelyét Piac ucca 41. sz. alá helyezte át. Készit és javit orvosi müszereket, müvégtagokat, füzőket, haskötőket, sérvkötőket, lydtalpbetéteket, élesitéseket, vörösrezezést, nikkelezést a legolcsóbban. 2080

Száraz,
nagy pincéket bérelek. Ajánlatot ár és nagyság megjelölésével (m²) „Sürgős" jeligére kiadóba kérek. 2165

Cséplőgépet
elevátorost első cséplésre keresek. Cim a kiadóban. 2142